

§ 12 Miljøgodkendelse

Nautrup 5
6100 Haderslev

Luftfoto af ejendommen (copyright DDO ®, ©COWI)

v/ Jørgen Kjær, Nautrup 5, 6100 Haderslev

2. september 2009

INDHOLDSFORTEGNELSE

SAGENS BAGGRUND	3
KOMMUNENS AFGØRELSE	4
VILKÅR OG VURDERING.....	5
GENERELLE FORHOLD.....	5
LANDSKABELIGE HENSYN OG LYS.....	6
HUSDYRBRUGETS ANLÆG.....	7
Dyrehold	7
Stalde (typer, ventilation, vask)	7
Foderopbevaring	9
Spildevand	9
Gødningsopbevaring og håndtering.....	10
Husdyrbrugets ophør	11
FORURENING OG GENER FRA HUSDYRBRUGETS ANLÆG.....	11
Ammoniak.....	11
Lugt.....	13
Støj	14
<i>Støjvilkår i det åbne land:</i>	14
Støv	15
Olie og kemikalier.....	15
Affald.....	16
Skadedyr.....	17
Transport	17
AREALER.....	18
Udbringningsarealer.....	18
Nitratudvaskning – overfladevand	21
Nitratudvaskning – grundvand	22
Fosforoverskud og erosion.....	22
Naturarealer og Natura 2000	23
Vurdering efter husdyrloven.....	23
RENERE TEKNOLOGI/BAT	31
EGENKONTROL	32
ALTERNATIVER	33
HØRINGER.....	34
KONKLUSION	35
OFFENTLIGGØRELSE, KLAGEVEJLEDNING OG UNDERRETNING	36
Bilag 1. Grundlag for vilkår og lovgivning	39
Bilag 2 Kort med angivelse af anlæg og naboer.....	40
Bilag 3. Kort over placering af anlæg, udleveringsramper og døde dyr	41
Bilag 4. Kort, næringsstoffølsomme områder, nitratklasser.....	42
Bilag 5, Kortudsnit markarealer i nitratklasse 3.....	43
Bilag 6, Kort, næringsstoffølsomme områder, fosforklasser	44
Bilag 7, Kort, naturtyper	45
Bilag 8 mv. Arealer og transportveje	46
Bilag 9. Beredskabsplan	47
Bilag 10. Ansøgning (vedlagt).....	57
Bilag 11. Udledningstilladelse (kopi).	58

SAGENS BAGGRUND

Haderslev Kommune har d. 27.09.2007 modtaget en ansøgning fra Jørgen Kjær, Nautrup 5, 6100 Haderslev om udvidelse af svineproduktionen.

Ansøgningen omfatter en udvidelse af svineproduktionen **fra** 6.425 stk. slagtesvin (30-102 kg), og 6.800 stk. smågrise (8-30 kg) **til** 7.315 stk. slagtesvin (30-102 kg) samt 7.430 stk. smågrise (8-30 kg), svarende til en udvidelse fra 221,07 DE til 249,97 DE.

Husdyrudvidelsen etableres i de bestående staldbygninger. I forbindelse med udvidelsen inddrages den nuværende bufferstald samt udleveringsstald til slagtesvineproduktion, og der etableres en mellemgang mellem de to bygninger. Der etableres udleveringsrum i en bestående 2-klimastald.

Der etableres gyllekøling i 2-klima- og slagtesvinestald, der skal søges og gives en tilladelse efter miljøbeskyttelseslovens § 19 for etablering af gyllekølingsanlæg.

Der etableres en vaskeplads til maskiner.

Haderslev Kommune har modtaget ansøgningsskema med bilag, skema nr. 1803 version 6 den 11.05.2009. Oplysninger fra ansøgningen udgør ansøgers redegørelse. Herudover har kommunen modtaget tilføjelser og ændringer som følge af sagsbehandlingen.

Husdyrbruget på Nautrup 5, 6100 Haderslev er omfattet af Lov om miljøgodkendelse mv. af husdyrbrug nr. 1572 af. 20. december 2006, og Haderslev kommune er godkendelsesmyndighed.

KOMMUNENS AFGØRELSE

Haderslev Kommune meddeler miljøgodkendelse efter Lov om miljøgodkendelse mv. af husdyrbrug § 12, på adressen Nautrup 5, 6100 Haderslev, matr. nr. 4, Kvistrup Ejerlav, Øsby, til udvidelse af slagtesvineproduktionen fra 221,07 DE til 249,97 DE.

Godkendelsen meddeles på de vilkår, der fremgår af vilkår og vurderingsdelen og på de oplysninger der er anført i ansøgningen version 6, bilag 10.

Retsbeskyttelsesperioden for miljøgodkendelsen udløber 8 år efter denne meddelelse, eller såfremt den påklages, 8 år fra meddelelsen af klagemyndighedens afgørelse. Vilkårene kan dog til enhver tid ændres efter reglerne i Lov om miljøgodkendelse mv. af husdyrbrug § 40 stk. 2.

Kommunen vil tage denne godkendelse op til regelmæssig revurdering i 2017, jf. bekendtgørelse om tilladelse og godkendelse mv. af husdyrbrug § 17.

Miljøgodkendelsen omfatter hele husdyrbruget. Det vil sige både de eksisterende og nye anlæg samt bedriftens samlede arealer.

Der er ikke med denne miljøgodkendelse taget stilling til evt. tilladelser og godkendelser efter anden lovgivning som f.eks. Byggeloven eller Arbejdsmiljøloven.

Miljøgodkendelsen er udarbejdet af:
Haderslev Kommune

Tilsynsmyndighed:
Haderslev Kommune

Sagsbehandler: Anne-Lene Jørgensen
Kvalitetssikring: Charlotte D. Dall
Journalnummer: 07/3511

Haderslev, den 02. september 2009

Anne-Lene Jørgensen

VILKÅR OG VURDERING

GENERELLE FORHOLD

Vilkår

Indretning og drift

1. Bedriften skal placeres, indrettes og drives i overensstemmelse med de oplysninger, der fremgår af ansøgningen, og med de ændringer der fremgår af godkendelsens vilkår.
2. Miljøgodkendelsen bortfalder, såfremt den ikke er udnyttet inden 2 år fra denne afgørelses meddelelse. Med "udnyttet" menes, at det ansøgte byggeri er taget i brug, og der er indsat et dyrehold svarende til opstart af den ansøgte produktion. Den fulde årsproduktion behøver således ikke være opfyldt 2 år efter meddelelse af godkendelse.
3. Bedriften skal underrette Haderslev Kommune, når besætningen/produktionen er nået op på 249,97 DE.
4. Såfremt besætningen/produktionen ikke er nået op på 249,97 DE senest 2 år efter godkendelsens meddelelse, skal Haderslev Kommune underrettes om besætningens/produktionens størrelse på dette tidspunkt.
5. Et eksemplar af miljøgodkendelsen skal til enhver tid være tilgængelig på virksomheden. Eventuelt driftspersonale skal være orienteret om godkendelsens indhold.

Driftsforstyrrelser og uheld

6. På ejendommen skal der altid forefindes en detaljeret beredskabsplan der fremgår af Bilag 9. Beredskabsplanen skal fortælle hvornår og hvordan der skal reageres ved uheld, som kan medføre konsekvenser for det omgivende miljø. Beredskabsplanen skal placeres så alle ansatte på ejendommen har fri adgang til den. Hvis der benyttes arbejdskraft, som ikke læser og forstår dansk, skal beredskabsplanen være affattet på et for dem forståeligt sprog. Beredskabsplanen skal revideres/kontrolleres mindst 1 gang om året sammen med de ansatte. Beredskabsplanen skal forsynes med dato og år for revision.
7. Virksomheden skal indrettes og drives så spild og andet ukontrolleret udslip af gylle og andre forurenende stoffer forhindres eller forebygges, og sådan at skadernes omfang begrænses, hvis der alligevel sker uheld.
8. Uheld, herunder svigt af de forureningsbegrænsende foranstaltninger, der medfører forurening af omgivelserne, skal straks udbedres og anmeldes til tilsynsmyndigheden/-beredskabet.

Vurdering

Der forefindes alarm på ventilation og foderanlæg.

Der er udarbejdet en beredskabsplan i tilfælde af uheld, bilag 9. Det vurderes at beredskabsplanen er tilstrækkelig til at stoppe og begrænse uheld og heraf følgende konsekvenser for det omgivende miljø.

LANDSKABELIGE HENSYN OG LYS

Vilkår

9. Belysning omkring driftsbygningerne skal være forsynet med bevægelsessensor, således at de kun lyser i forbindelse med aktiviteter.
10. Udendørs belysning og lys fra stalde må ikke medføre væsentlige lysgener for omkringboende.
11. Der skal være natsænkning på belysningen i staldene i den periode, hvor der ikke er aktivitet.
12. Der er givet en landzonetilladelse til en gyllebeholder på 3600 m³ den 2. marts 2006 men der er opført en gyllebeholder på 4100m³, hvilket søges lovliggjort med denne godkendelse.

Vurdering

Hovedbygningen Nautrup Gård er oprettet som domænegård i 1899 og udpeget som kulturhistorisk punkt fra nyere tid. Udvidelsen omfatter ikke ændringer af hovedbygningen, og de bygningsmæssige ændringer af staldanlæggene påvirker ikke indsynet til hovedbygningen. Ejendommen er beliggende indenfor kystnærhedszonen i et område langs fjorden der er klassificeret som værdifuldt kystlandskab(vkl). Indenfor "vkl" skal der tages særlige hensyn til de landskabelige værdier - her fjordlandskabet og driftmæssige nødvendige bygninger jf. gældende landsplandirektiv skal placeres i tilknytning til eksisterende bygninger.

Ejendommen ligger inden for skovbyggelinien omkring Nautrup Skov, men ændringer af landbrugsbygninger inden for skovbyggelinien er tilladt.

Staldbygningerne ændres ikke udvendigt på nær etablering af en mellemgang mellem de to staldbygninger, se bilag 2. Desuden etableres et befæstet areal på ca. 100 m² til vaskplads. Der er udvendigt lys ved udleverings- og indleveringsramper og kommende udleveringsstald (bygning 4, se bilag 2) i form af lysstofrør forsynet med sensorer. Husdyrgødning opbevares i to gyllebeholdere beliggende ved Nautrup Skov ca. 170 m nordvest for bygningerne. Haderslev Kommune har den 2. marts 2006 er meddelt landzonetilladelse til placeringen med krav om beplantning omkring begge beholdere.

Ud fra det oplyste og med ovennævnte vilkår, vurderes at de nævnte forhold ikke vil kunne påvirke miljøet væsentligt.

HUSDYRBRUGETS ANLÆG

Dyrehold

Vilkår

13. Godkendelsen omfatter maksimalt:
 - 7.430 smågrise (8-30 kg) svarende til 1.155 stipladser
 - 7.315 slagtesvin (30-102 kg) svarende til 2.200 stk. stipladser
14. Ovenstående svarer til i alt 249,97 DE beregnet iht. bekendtgørelse om Bekendtgørelse om husdyrbrug og dyrehold for mere end 3 dyreenheder, husdyrgødning, ensilage m.v. (bek. nr. 1695 af 19. december 2006).
15. Almindelige sæsonudsving samt tilpasninger p.g.a. sanering og lignende accepteres, det samme gør dyreholdets størrelse som følge af tilpasninger p.g.a. ændrede vægtintervaller. Der må på intet tidspunkt være et dyrehold på ejendommen, der er større end 249,97 DE.
16. Smågrisenes indgangsvægt må variere indenfor intervallet 6,5 kg - 9,5 kg, og afgangsvægten må variere indenfor 25,0 kg til 34,0 kg.
17. Der skal ved tilsyn foreligge dokumentation for de seneste 3 år for dyreholdets størrelse i form af gødningsregnskab, driftsregnskab på ejendommen, CHR udskrifter (svin), effektivitetskontrol (svin).
18. Ændringer i dyreholdet ud over variationerne nævnt i ovennævnte vilkår skal anmeldes til Haderslev Kommune.

Vurdering

Det maksimale antal DE på 249,97 må ikke overskrides. Der kan dog være situationer (eks. sygdom i besætning, slagteristrejker m.m.), hvor dyreholdet vil være afvigende fra det tilladte. I sådanne situationer skal landmanden kunne dokumentere de særlige omstændigheder overfor tilsynsmyndigheden og det er op til tilsynsmyndigheden at vurdere, om afvigelser i dyreholdet skyldes overproduktion eller naturlig variation/udsving.

Ud fra det oplyste og med ovennævnte vilkår, vurderes at de ovennævnte forhold ikke vil kunne påvirke miljøet væsentligt.

Stalde (typer, ventilation, vask)

Vilkår

19. Smågrisestalden er en to-klimastald med delvist spaltegulv. Der etableres gyllekøling i smågrisestalden, der er i alt 4 klimasektioner. Stalden er forsynet med mekanisk ventilation.
20. Slagtesvinestalden er indrettet med drænet gulv og spalter (33/67), der er i alt 6 sektioner med slagtesvin samt 1 sektion som er en buffersektion. Hele slagtesvinestalden forsynes med gyllekøling. Den nuværende bufferstald og udleveringsstald inddrages til slagtesvineproduktion. Stalden er forsynet med mekanisk ventilation.

21. Der ønskes opført en ny udleveringsrampe. Der er indsendt 2 alternativer for placering af rampen. Forslag 1 bibeholdes en bestående rampe i gavlingen på bestående staldbygning, i det tilfælde skal der etableres afløb til opsamling i gyllekanalerne i stalden. Forslag 2 bliver rampen bygget i forlængelse af den bestående udleveringsrampe, i det tilfælde skal afløb føres til opsamling i gyllekanalerne. I begge tilfælde skal ramperne have etableret tætte sider som forhindrer, at der trækker gylle eller vaskevand ud i det omliggende areal. Se bilag 3 for placering af ramperne. Byggeriet skal anmeldes til kommunen forinden igangsættelse.
22. Der ønskes etableret en mellemgang mellem slagtesvinestalden og to-klimastalden, denne skal forsynes med betonbund og afløb til gyllekanaler. Se bilag 2.
23. Den bestående indleveringsrampe i smågrisestaldens nordlige gavle har ikke afløb. Der skal etableres afløb som føres til opsamling i gyllekanalerne/gyllebeholder og rampens sider skal gøres tætte, så der ikke kan trække gylle ud i arealet omkring rampen. Dette forhold skal være bragt i orden inden den 31. december 2009.

Vurdering

Beskrivelse af staldanlæg

Beskrivelse	Staldtype	Dyrehold før	Dyrehold efter	Areal
1. Slagtesvin (30-102 kg)	Drænet gulv + spalter (33/67)	6.425 slagtevin	7.315 slagtesvin	2.304 m ²
2. Smågrise (8,0-30 kg)	Toklimastald, delvis spaltegulv	6.800 smågrise	7.430 smågrise	

Slagtesvinestalden er inddelt i 7 staldsektioner og smågrisestalden er inddelt i 4 staldsektioner.

Der etableres gyllekøling i alle staldafsnit, og varmen fra gyllekølingen indgår i bedriftens energisystem til opvarmning af smågrisestald, stuehus, samt suppleringsvarme til slagtesvinestalden.

Ventilationen styres med combi-diffust luftindtag, dvs. et undertrykssystem, hvor luften blæses ud af stalden ved termostatstyret tilkobling af supplerende ventilation.

Temperaturregulering styres endvidere ved overbrusning af svin.

Smågrise-stalden er etableret i fig. BAT-byggeblad nr. 106.03-52.

Stalde rengøres ved iblødsætning i et døgn efterfulgt af indsæbning, vask og desinficering.

Slagtesvinestalden er forsynet med overbrusningsanlæg, som starter automatisk og er temperatur/termostatstyret.

Den bestående udleveringsrampe i slagtesvinestalden har afløb til opsamling i gyllekanalerne. Den bestående indleveringsrampe i smågrisestaldens nordlige gavle har ikke afløb, og der er stillet vilkår om at etablere afløb til opsamling. Samtidig skal siderne gøres tætte så der ikke kan løbe gylle/vaskevand ud ved siderne på ramperne. Den nye udleveringsrampe skal udføres med den samme indretning som indleveringsrampen.

Med ovennævnte vilkår, vurderes at de nævnte forhold ikke vil kunne påvirke miljøet væsentligt.

Foderopbevaring

Vurdering

Der opbevares korn i stålsiloer på ejendommen, sækkevarer opbevares i foderrummet i staldbygning slagtevinestaldens nordligste del. Vådfoder opbevares i siloer som står i foderrummet. Der er afløb til forbeholderen fra foderrummet.

Bygninger og siloer hvor foder opbevares vurderes ikke at ville kunne påvirke miljøet væsentligt.

Spildevand

Vilkår

24. Rengøring af marksprøjter og vask af maskiner og lastbiler skal foregå på befæstet plads med afløb til gyllebeholder eller anden opsamlingsbeholder. Spildevandet skal spredes på mark. Vaskepladser skal etableres i overensstemmelse med Landbrugets Byggeblad for "Udenoms faciliteter. Ramper, pladser og veje", nr. 103.11-03, revideret 14.03.2007. Der søges om at etablere en vaskeplads på 10x10 meter med afløb til forbeholderen, dette arbejde skal være udført inden den 31. december 2009.
25. Alternativt kan vask og rengøring af sprøjteudstyr indvendigt foregå på marken med medbragt rent vand f.eks. hvis sprøjten har rentvandstank. Rengøring i marken skal ske ved en jævn fordeling af vaskevandet over et større areal, så der ikke kan ske afstrømning eller punktnedsivning.
26. Vand fra vask af stalde, o.l. betragtes som flydende husdyrgødning og skal tilledes gyllebeholder.
27. Vand fra befæstede oplagspladser og omfangsdræn betragtes som spildevand og skal tilledes beholder for flydende husdyrgødning.
28. Afledning af overfladevand fra befæstede arealer inklusiv tagvand til recipienter (søer og vandløb herunder dræn) er godkendt af Haderslev Kommune jvf. udledningstilladelsen som er vedlagt i bilag 11.

Vurdering:

Alt ikke-sanitært spildevand (herunder vaskevand fra stalde og maskiner samt regnvand fra vaskepladsen) ledes til gyllebeholder. Der tilledes ca. 340 m³ fra vask af stalde og 15 m³ fra vask af maskiner og 70 m³ opsamlet regnvand fra vaskeplads, dvs. ca. 425 m³.

Der etableres en vaskplads nord for slagtesvinestalden, som vist på bilag 3. Etablering af et eventuelt spildevandsanlæg på virksomheden, skal godkendes af Haderslev Kommune.

Kommunen vurderer, at kapaciteten i gyllebeholderen er tilstrækkelig til at rumme de givne mængder spildevand, herunder regnvand, i ansøgt drift. Ligeledes vurderer kommunen, at den samlede håndtering af spildevand herunder regnvand sker på forsvarlig vis.

Idet der er tale om en enkeltmandsvirksomhed, uden ansatte medarbejdere, er der ikke krav om der skal være yderligere toilet og badefaciliteter på ejendommen. Idet stuehuset ikke indgår som en del af virksomheden stilles der ikke vilkår vedrørende spildevandsforholdene på ejendommen.

Med baggrund i ovenstående oplysninger og vilkår vurderes spildevand fra husdyrbruget ikke at medføre en væsentlig miljøpåvirkning.

Gødningsopbevaring og håndtering

Vilkår

29. Omrøring af gyllebeholder må kun ske kort tid før udbringning.
30. Håndtering af gylle skal foregå under opsyn, således at spild undgås. Det skal sikres, at der ved utilsigtet start af pumper ved gylletanke ikke pumpes gylle udenfor tanken.
31. Ved hver gyllebeholder, hvor der forekommer påfyldning af gyllevogn, skal der være anlagt en tankplads, således at spild kan opsamles, hvis der ved pumpning af gylle **ikke** bruges traktormonteret pumpeudstyr. I det tilfælde skal etablering af tankplads anmeldes til kommunen og kommunen skal godkende indretningen. Pladserne skal forsynes med afløb til opsamling.
32. Der skal altid sikres, at der er tilstrækkelig opbevaringskapacitet til fast og flydende husdyrgødning. Begrundet i ejendommens samlede tilledning til gyllebeholder (samt ansøgte markdrift) stilles der vilkår om kapacitet til 9 måneders opbevaring.
33. Der skal anvendes gyllevogne med påmonteret pumpe og returløb, således at spild af flydende husdyrgødning undgås.
34. Transport med gylle skal altid tilrettelægges således, at der tages størst muligt hensyn til omgivelserne.
35. Ved transport af flydende husdyrgødning på offentlig vej skal gyllevognens åbninger være forsynet med låg eller linende, således at spild ikke kan finde sted.
36. Dræn nærmere end 15 m fra gyllebeholder skal sløjfes.

Vurdering

Ejendommen opbevarer husdyrgødningen i to gyllebeholdere på henholdsvis 975 tons (bygget 1995 og senest kontrolleret i 2005) og 4.100 tons (bygget 2006). Gyllen pumpes fra fortanken som er 20 m³, til gyllebeholdere, som har naturligt flydelag. Der er ingen elektriske pumper på gyllebeholderne. Pumpning sker ved traktormonteret udstyr, og gylleudbringning varetages af ejendommen. Der er i vilkår 31 stillet vilkår om, at hvis pumpeudstyret ændres, således det **ikke** mere er traktormonteret udstyr, skal der anlægges tankpladser ved gyllebeholderne. Med de ovennævnte vilkår, forventes at risikoen for uheld i forbindelse med opbevaring og håndtering af gylle er reduceret tilstrækkeligt. Opbevaringskapaciteten er opgjort til 5.475 ton, mens den årlige produktion af husdyrgødning er opgivet til 4.495 ton og den tilledte mængde spildevand er i kapacitetserklæringen vurderet til 1.013 m³ årligt. Ud fra disse oplysninger er det kommunens vurdering, at der er tilstrækkelig kapacitet til at sandsynligheden for overløb er minimal. I tilfælde af uheld er der udarbejdet en beredskabsplan, som beskriver forureningsbegrænsende tiltag. Nærmeste vandløb/dræn ligger ca. 150 m fra gyllebeholderen på 4.100 tons. Et beskyttet dige og Nautrup Skov ligger mellem gyllebeholder og vandløb.

Med de stillede vilkår vurderes risikoen for uheld i forbindelse med opbevaring og håndtering af gylle at være reduceret tilstrækkeligt, og det vurderes ikke at der vil kunne opstå væsentlige miljøpåvirkninger.

Husdyrbrugets ophør

Vilkår

37. Ophør af husdyrbruget skal meddeles til Haderslev Kommune.

38. Ved ophør af husdyrbruget skal der foretages en oprydning, som kan accepteres af Haderslev kommune, herunder:

- gyllebeholder, fortank med rørsystemer, gyllekanaler/kummer m.v. skal tømmes og rengøres.
- gyllebeholdere, der er opført uden tilknytning til staldanlæg, skal fjernes, når de ikke længere er i drift, jf. landzonetilladelse af den 2. marts 2006.
- Alle staldafsnit skal tømmes for husdyrgødning, der bortskaffes efter regler om udbringning af husdyrgødning.
- Alle olietanke tømmes.
- Restkemikalier, olieaffald, medicinaffald m.v. skal bortskaffes i henhold til kommunens affaldsregulativer.

Vurdering:

Ansøger har i ansøgning oplyst, at såfremt der på ophørstidspunktet måtte være gyllebeholdere, der er opført uden tilknytning til det hidtidige bebyggelsesareal, vil gyllebeholderen blive fjernet, når den ikke længere er i drift.

Der er sat vilkår om oprydning, så risiko for forurening og gener i form af fx lugt, fluer og skadedyr begrænses. De nævnte forhold vurderes ikke at kunne påvirke miljøet væsentligt.

FORURENING OG GENER FRA HUSDYRBRUGETS ANLÆG

Ammoniak

Vurdering:

Vilkår

39. Gyllekøling kræver særskilt tilladelse efter Miljøbeskyttelseslovens § 19, den er meddelt som en selvstændig tilladelse.

40. I staldene, skal gyllekølingsanlægget køle med et antal kWh/m² gyllekumme og et antal driftstimer, som sikrer en ammoniakreduktion på 7 %.

41. Der monteres en timetæller og en separat elmåler på varmepumpen. Enhver type af driftsstop noteres sammen med årsagen hertil. Gennemsnitlig skal der være en driftstid på 3900 timer pr. år. Den månedlige driftstid indføres i en driftsjournal.
42. Køleanlægget skal være forsynet med et trykovervågningssystem samt en alarm og en sikkerhedsanordning, der i tilfælde af lækage i varmesystemet stopper anlægget. Anlægget må ikke kunne genstarte automatisk.
43. I staldene skal gyllen i gennemsnit over 3900 timer køles med minimum 15 W/m² gyllekumme.
44. Når køling er i drift skal gylletemperaturen sænkes med minimum 1 grader i overfladen i gennemsnit i 3900 timer i forhold til lufttemperaturen. Anlægget skal mindst 6 gange om året kontrolleres for, at der opnås denne temperaturdifference når kølingen er i drift.
45. Ved tilsyn skal der kunne fremvises månedlige data for varmepumpens ydelse i kWh, m² gyllekumme og for antal driftstimer.
46. Anlægget skal mindst én gang årligt efterses af en sagkyndig. Nødvendige reparationer og justeringer skal foretages.

Vurdering

Ansøgningen er modtaget i Haderslev Kommune d. 27.09.2007 til behandling efter den nye husdyrbrugslov. Dermed er reduktionskravet for husdyrbruget på 15 %.

I følge beregningerne i ansøgningskemaet er det generelle reduktionskrav opfyldt ved at der etableres gyllekøling i stalde med et driftstimental på 3900/år, hvilket svarer til en ammoniakreduktionseffekt på 7 %.

Det generelle ammoniakkrav (2007) om 15 % reduktion af ammoniaktab fra stald og lager er opfyldt ved at der etableres gyllekøling i slagtesvinestalden samt to klimastalden (køling af kanalbund og med delvis spaltegulv). Der etableres ikke skrbeanlæg.

Afhængig af varmepumpens ydelse i kWh/m² gyllekumme vil antallet af driftstimer der skal til for at opnå den ammoniakreducerende effekt der er fastlagt i ovenstående vilkår variere.

For et gyllekølingsanlæg med en effekt E (målt i W/m²) og et antal driftstimer på D beregnes den ammoniakreducerende effekt således:

Der installeres gyllekølingsanlæg i alle driftsstalde med en effekt på 30 W/m² gyllekumme og et antal driftstimer på minimum 3900 pr. år. Anlægget er ikke forsynet med skraber og kører ikke på varme sommerdage, hvor der ikke er behov for varmegenindvinding. Da ammoniakfordampningen primært afhænger af gylletemperaturen og ikke lufttemperaturen er den ammoniakreducerende effekt ikke årstidsafhængig og kan beregnes forholdsmæssigt ud fra W/m² og antal driftstimer. (Beregningen er foretaget på basis af forsøgsresultater, som viser at et anlæg uden skraber, der kører hele året (8760 timer) med 30 W/m² har en ammoniakreducerende effekt på 30 pct).

Den samlede ammoniakemission fra anlægget er i ansøgningssystemet 4064,95 kg/N/år, mens meremission fra anlægget er beregnet til 352,32 Kg/N/år.

Der er ingen kumulation med andre ejendomme med et husdyrhold større end 75 DE i samme bufferzone indenfor en afstand af 1.000 m fra ansøger.

Overskudsvarmen fra gyllekølingsanlægget bruges til supplerende opvarmning af smågriseafdelingen, samt opvarmning af stuehuset.

Med ovenstående vilkår vurderes det at ammoniakfordampningen ikke påvirker miljøet væsentligt set i forhold til beskyttelsesniveauet lagt i Husdyrbrugsloven.

Med de ovennævnte vilkår vurderes ammoniakkravet overholdt.

Ammoniakpåvirkning fra anlæg til naturområder

Husdyrbrugsloven definerer en række kvælstoffølsomme naturtyper – § 7 naturtyper – som er omfattet af bufferzone I og II (300-1000 m). Ejendommen med stalde og opbevaringsanlæg er beliggende ca. 4,6 km fra nærmeste § 7 naturtype og dermed beliggende udenfor bufferzone II. Nærmeste § 7 naturtype er Starup hede vest for anlægget. Heden er ikke beliggende i et internationalt naturbeskyttelsesområde.

Ca. 160 meter nordvest for ejendommen og umiddelbart nordvest for anlæggets 2 gyllebeholdere ligger et større skovområde på ca. 10 ha. Skoven er fredskov. Skoven består af naturlig skovvegetation med hjemmehørende arter, som danner højskov med typisk underskov. Der er ikke nærmere kendskab til særligt ammoniakfølsomme naturtyper i skoven. På baggrund af de foreliggende oplysninger vurderes, at skoven med dens indhold af forskellige naturtyper og arter ikke bliver væsentligt påvirket i forbindelse med projektet.

Naturbeskyttelseslovens §3 omfatter en generel beskyttelse af en række naturtyper. Nærmeste §3 område er et beskyttet vandløb ca. 315 m nordvest for anlægget. Desuden ligger der 2 beskyttet vandhuller ca. 500 m syd for anlægget, en beskyttet fersk eng ca. 750 m sydvest for anlægget, en beskyttet strandeng ca. 820 meter vest for anlægget, en beskyttet mose/rørsump ca 1,2 km nord for anlægget. Med nærværende godkendelse tages der i medfør af den nye husdyrbrugslov afsæt i et nyt og skærpet krav til ammoniak deposition fra stald og lager. På baggrund af denne generelle skærpelse af ammoniakfordampningen sammenholdt med, at de ammoniakfølsomme naturtyper er beliggende i forholdsvis stor afstand fra anlægget, vurderes der, at projektet ikke vil medføre væsentlig negativ påvirkning af de beskyttede naturtyper.

Lugt

Vilkår

47. Bedriften og dens omgivelser skal drives og renholdes således at lugtgener som vidt muligt begrænses. Landbrugsdriften må uden for ejendommens areal ikke give anledning til lugtgener, som af tilsynsmyndigheden vurderes til at være væsentlige.
48. Såfremt tilsynsmyndigheden vurderer, at bedriften giver anledning til flere lugtgener for omkringboende end forventet, skal bedriften udarbejde en handlingsplan for nedbringelse af generne, som accepteres af tilsynsmyndigheden og derefter gennemføres.

Vurdering

Der er ca. 305 m fra staldanlægget til den nærmeste enkelt bolig på Hellehøj 1, ca. 700 m fra staldanlægget til nærmeste samlede bebyggelse på Hellehøj og ca. 1,5 km fra den samlede bebyggelse beliggende i, Kvistrup.

Geneafstandene for hhv. enkelt bolig, samlet bebyggelse og byzone er beregnet til ca. 249 m, 528 m og 697 m, dermed er alle genekriterier overholdt.

Lugtkonsekvensområdet er beregnet til 719 meter.

Der er ikke kumulation med mht. lugtbidrag fra andre ejendomme med husdyrhold over 75 DE.

Med ovenstående vilkår vurderes det at lugtemissionen ikke påvirker miljøet væsentligt set i forhold til beskyttelsesniveauet lagt i Husdyrbrugsloven.

Støj Vilkår

Støjvilkår i det åbne land:

49. Bidraget fra virksomheden til det ækvivalente, korrigerede støjniveau i dB(A) må ved opholdsarealer ved beboelse i det åbne land ikke overstige følgende værdier:

	Tidsrum	Støjgrænse
mandag til fredag	kl. 07.00 – 18.00	55 dB(A)
lørdag	kl. 07.00 – 14.00	55 dB(A)
lørdag	kl. 14.00 – 18.00	45 dB(A)
søn- og helligdage	kl. 07.00 – 18.00	45 dB(A)
alle dage	kl. 18.00 – 22.00	45 dB(A)
alle dage	kl. 22.00 – 07.00	40 dB(A)
maksimalværdi, alle dage	kl. 22.00 – 07.00	55 dB(A)

50. Målinger eller beregninger til kontrol af at vilkår 51 er overholdt, skal udføres, når tilsynsmyndigheden finder det påkrævet. Dog kan målinger/beregninger kun forlanges en gang årligt.

Målinger/beregninger skal foretages af et firma eller laboratorium, der er akkrediteret af DANAK eller er godkendt af Miljøstyrelsen til at udføre "Miljømåling – ekstern støj". Udgifter dertil afholdes af virksomheden.

Målinger/beregninger og tilhørende rapport skal udføres som angivet i Miljøstyrelsens seneste vejledninger herom. Resultatet sendes til Haderslev kommune senest 2 måneder herefter.

Vurdering:

Nærmeste nabo ligger ca. 305 m fra anlægget. Støjkilder omfatter transport, ventilationsanlæg, kompressor til fodringsanlæg og en kompressor i værksted.

Antallet af transportere med foder, brændstof og ind- og udlevering af dyr forventes at være uændrede ved ansøgt drift i forhold til nudrift, mens antallet af transportere med husdyrgødning forventes at stige fra ca. 291 til ca. 316 transportere pr. år. Der er lavet en tabel over transportere til og fra ejendommen i afsnittet om affald.

Der er tre ventilationsafkast i hvert staldafsnit. Et afkast kører konstant, mens de to andre starter efter behov (temperaturafhængigt).

Kompressor til foderanlæg kører 4 gange dagligt og er placeret indendørs i nordvestlige ende af bygning 6 i forrummet.

Kompressor i værksted anvendes i begrænset omfang. Værksted er isoleret.

Støjvilkårene er givet ud fra Miljøstyrelsens vejledende støjkrav. Der er ikke foretaget støjmålinger eller beregninger fra anlægget. Støjvilkår er kun gældende for støj fra anlæg og den interne transport på ejendommen. Med afstand på 305 m til nærmeste nabo vurderer Haderslev Kommune at støjvilkårene at kan overholdes.

Støv

Vilkår

51. Landbrugsdriften må uden for ejendommens areal ikke give anledning til støvgener, som af tilsynsmyndigheden vurderes til at være væsentlige.

Vurdering

De væsentligste støvkilder er transport og håndtering af foder. Sammenholdt med anlæggets beliggenhed i forhold til nærmeste nabo, vurderer Haderslev Kommune at anlægget ikke giver væsentlige støvgener udenfor anlæggets arealer.

Olie og kemikalier

Vilkår

52. Olie og kemikalier (råvarer, olie- og kemikalieaffald) skal opbevares i egnede beholdere med tætsluttende låg uanset mængde. Oplagspladsen skal være under tag og uden mulighed for afløb. Den skal være indrettet således, at lækage eller spild kan opsamles. Opsamlingskapaciteten skal svare til volumen på den største beholder. Der må ikke være risiko for opsamling af slagregn eller sne. Beholderne skal være beregnet til formålet og være tydelig mærket med angivelse af indhold.
53. Olietanke til diesel- eller fyringsolie skal til enhver tid stå overdækket på befæstet areal uden afløb til jord, kloak, overfladevand eller grundvand, således at spild kan observeres og opsamles med kattegrus eller andet olieabsorberende materiale.
54. Ved påfyldning af dieselolie skal dette foregå på en plads med fast og tæt bund, enten med afløb til olieudskiller og gyllebeholder eller således at spild kan observeres og opsamles med kattegrus eller andet olieabsorberende materiale. Påfyldning af dieselolie skal ske under konstant overvågning.
55. Sprøjtemidler og desinfektionsmidler skal opbevares i aflåst rum eller skab og må ikke opbevares i nærheden af levnedsmidler, foderstoffer, medicin eller lignende. Oplagspladsen skal være under tag og uden afløb. Den skal være indrettet således, at lækage eller spild kan opsamles. Opsamlingskapaciteten skal svare til volumen på den største beholder
56. Påfyldning af vand på marksprøjte må ikke ske direkte fra boringen, men skal ske via en vandslange med kontraventil fra et tapsted på vandforsyningssystemet, hvor der ikke kan ske tilbageløb til noget sted i vandforsyningssystemet. Der skal være et luftgab på mindst 20 cm mellem vandslangen og sprøjtebeholderen. Påfyldningspladsen skal være et

befæstet areal med afløb til en beholder, således at et evt. spild bliver opsamlet. Påfyldning skal ske under konstant overvågning. Rengøring af sprøjteudstyret skal ligeledes ske på påfyldningspladsen, og må ikke ske på marken, da der herved er risiko for punktforurening.

57. Medicin og medicinaffald skal opbevares utilgængeligt for uvedkommende.

Vurdering

Pesticider opbevares i aflåst skab i , mens desinfektions- og rengøringsmidler opbevares i forrum. Dieselolietanken på 2.500 l typegodkendt tank og spildolie i en 200 l tromle opbevares indendørs i maskinhus. Olieaffald afhentes af Dansk Olie Genbrug efter behov.

I forbindelse med udvidelsen etableres der et nyt kemikalierum, som indrettes med en betonkant/opkant så der ikke kan trække kemikalier ud i det omliggende areal i tilfælde af uheld. Rummet bliver aflåst, der bliver ikke lavet afløb i rummet.

Affald (tom emballage m.v.) skal bortskaffes i henhold til Haderslev Kommunes affaldsregulativer.

Med ovenstående vilkår vurderes at opbevaring af olie og kemikalier ikke giver anledning til væsentlig risiko for forurening af jord og grundvand.

Affald

Vilkår

58. Arealerne omkring bygninger og tilkørselsveje skal holdes ryddelige og fri for affald, foderrester, gødning m.v.

59. Animalsk affald, herunder døde dyr, skal afhentes hurtigst muligt efter anmeldelse og skal indtil afhentning sker, opbevares på en skyggefuld opbevaringsplads. Dyrene skal placeres på et underlag så de er hævet i en passende afstand fra jorden. Dyrene skal opbevares i lukket kasse, container (større dyr under kadaverkappe) eller lignende og placeres i en afstand fra den offentlige vej, (i indkørslen til Nautrupgård), således DAKA bilen af trafik hensyn kan køre ind både forlæns og baglæns og afhente de døde dyr. Der må i tidsrummet indtil afhentning sker, ikke opstå uhygiejniske forhold herunder adgang for omstrefjende dyr. Der skal plantes afskærmende beplantning omkring DAKA afhentningspladsen. Se bilag 3 for placering af DAKA plads.

Transport til og fra ejendommen Nautrup 5, 6100 Haderslev

Kørsels-art	Antal transporter/læs pr. år før udvidelsen	Antal transporter/læs pr. år efter udvidelsen
Husdyrgødning	165	185
Foder, soja	12	12
Brændstof	9	9

Indlevering af dyr	12	12
Udlevering af dyr	52	52
Døde dyr	35	40
Øvrige transporter	6	6
I alt	291	316

Vurdering

Det er oplyst at der i forbindelse med udvidelsen vil ske en lille stigning fra 291 transporter/ år til 316 transporter/år. Stigningen i transporter vurderes, at være begrænset.

Haderslev Kommunes vejafdeling har vurderet at det bestående opbevaringssted for døde dyr af trafik hensyn skal flyttes, til alleén til Nautrupgård, for at få den store DAKA bil bort fra selve landevejen, idet man har vurderet, at den er til stor gene for trafikken på Nautrupvej/Hellehøj.

Der er stillet krav om opbevaring således at det ikke giver anledning til forurening af jord eller lugtgener.

Haderslev Kommune vurderer at med ovenstående vilkår vil opbevaring af affald ikke medføre væsentlige gener for miljøet.

Skadedyr

Vilkår

60. På ejendommen skal der foretages en effektiv fluebekæmpelse og forebyggende foranstaltninger mod fluer. Fluebekæmpelse skal ske i overensstemmelse med de nyeste retningslinier fra Statens Skadedyrslaboratorium.

61. Opbevaring af foder og affald skal ske på en sådan måde, at der ikke opstår risiko for tilhold af skadedyr (rotter m.v.).

Vurdering

Det er lovmæssigt bestemt at der på ejendommen skal foretages en effektiv rottebekæmpelse og forebyggende foranstaltninger mod rotteangreb. Mortalin foretager rottebekæmpelse på ejendommen.

Ved bekæmpelse af fluer vil der blive anvendt rovfluer.

Haderslev Kommune vurderer begrænsningen af skadedyr med ovenstående vilkår sikres så skadedyr ikke påvirker miljøet væsentligt.

Transport

Vilkår

62. Ved transport af flydende husdyrgødning på offentlig vej skal gyllevognens åbninger være forsynet med låg eller lignende, således at spild ikke kan finde sted.

63. Eventuelt spild på offentlige veje efter transporter i forbindelse med landbrugets drift skal fjernes umiddelbart.
64. I forbindelse med transport af gylle fra ejendommen skal de ruter der fremgår af bilag 8 anvendes.

Vurdering

Tilkørslen til ejendommen sker ad hovedindkørsel både til privaten og driften. Antallet af transporter til og fra ejendommen stiger fra nuværende 291 til 316 pr år.

Heraf forventes hvoraf 43 læs, mod tidligere 39 læs, at passere gennem bymæssig bebyggelse i Øsby. Kørsel gennem Øsby skal begrænses mest muligt og skal fortrinsvis ske i dagtimer på hverdage for at minimere generne for beboerne. Transport med grise til og fra ejendommen sker fortrinsvis fra kl. 05.00-06.00 om morgenen til kl. ca. 18.00 om aftenen, der kan dog forekomme grisetransporter kl. 03. om morgenen. Idet ejendommen ligger placeret med god afstand til naboer vurderes det ikke at give anledning til væsentlige gener for de omboende.

Alle udbringningsarealer med undtagelse af mark nr. 16 (Beliggende nær Hejsager strand), ligger inden for en afstand af 10 km fra anlægget. Transport af flydende husdyrgødning til mark nr. 16 skal derfor i flg. landbrugsloven foregå med lastbil i lukket tankvogn, da den ligger ca. 12 km fra anlægget ved kørsel ad den angivne rute.

Med ovenstående vilkår vurderes at transport ikke giver anledning til væsentlig miljøpåvirkning.

AREALER

Udbringningsarealer

Vilkår

65. Husdyrgødningen skal udbringes på bedriftens udbringningsarealer, inkl. aftalearealer, på i alt 179,96 ha, der fremgår af bilag 8.
66. Der må maksimalt udbringes husdyrgødning på bedriftens udbringningsarealer på 179,96 ha svarende 1,4 DE/ha pr plan år (1/8-31/7).
67. De til enhver tid gældende regler i forbindelse med anvendelse og udbringning af husdyrgødning skal overholdes.
68. Ved udbringning af husdyrgødning på ubevoksede arealer skal det nedbringes hurtigst muligt og inden 6 timer.
69. Udskiftning af udbringningsarealer skal godkendes af Haderslev Kommune.

Vurdering

Ansøger råder over ca. 103,99 ha ejede og forpagtede arealer til udbringning af husdyrgødning. Til udbringning af gylle fra bedriftens svineproduktion er der et samlet areal på 179,96 ha. Heraf er der aftaler om overførsel af husdyrgødning på 75,97 ha til rådighed.

Harmonikravet til svineproduktionen på 249,97 DE på Nautrup 5, 6100 Haderslev er i alt 179,95 ha og er opfyldt på ejendommen, ejerkravet er også opfyldt.

Følgende er der indgået gylleaftale med:

46 ha Brian Sørensen, Halkvej 140, 6100 Haderslev
8 ha Erling Sparre, Nautrup 2, 6100 Haderslev
22 ha Jeppe Decker, Stokkehovedvej 4, 6100 Haderslev

Følgende er der indgået forpagtningskontrakter med:

8,07 ha Jens Andersen, Nautrup 3, 6100 Haderslev.
12,75 ha Søren Refsing, Øsbygade 4, 6100 Haderslev.
4,06 ha Karen Ravn, Hellehøj 5, 6100 Haderslev.
1,90 ha Ervin Kjær, Ultangvej 28, 6100 Haderslev.

Det maksimale antal dyreenheder med gældende harmoniregler er 1,1168 DE/ha og det reelle dyretryk er 1,4 DE/ha for ansøgt drift.

Udskiftning af bedriftens udbringningsarealer eller udskiftning af markarealer hos 3. mand til udspreddning eller afsætning af gødning skal anmeldes til kommunen før plan årets begyndelse d. 31. august.

Jordtypen er hovedsagelig sandblandet ler (JB 5, JB 6, JB 7) og ikke vandet. Det valgte sædskifte (S2) i ansøgningen består hovedsagelig af vintersæd/vinterraps og med 13 procent efterafgrøder.

De beregnede mængder kvælstof og fosfor i husdyrgødningen, som tilføres udbringningsarealerne, udgør i nudrift 20.965,54 kg N/år og 4147,31 kg P/år og efter den ansøgte ændring/udvidelse 23.839,81 kg N/år og 4685,47 kg P/år.

Udbringningsarealerne består af 103,99 ha ejede og forpagtede arealer samt 75,97 ha aftalearealer tilhørende Brian Sørensen (Halkvej 140), Erling Sparre (Nautrup 2) og Jeppe Decker (Stokkehovedvej 4).

Desuden har ansøger forpagtet arealer af Ervin Kjær, Ultangvej 28, beliggende ved Bankel Nor. Disse arealer anvendes ikke som udbringningsarealer.

Da aftalearealerne tilhørende Brian Sørensen og Jeppe Decker omfatter områder, som er omfattet af N- eller P-klasser 1-3, er det en forudsætning for den foreliggende § 16 godkendelse, af udbringningsarealerne tilhørende Brian Sørensen og Jeppe Decker miljøgodkendes.

Det maksimale antal dyreenheder med gældende harmoniregler er 1,4 DE/ha og det reelle dyretryk er 1,4 DE/ha.

- Udbringning af husdyrgødning må ikke ske nærmere end 200 m fra byzone eller samlet bebyggelse på lør-, søn- eller helligdage af hensyn til de omkringboende.
- Udbringning af husdyrgødning, og spildevand må ikke give anledning til unødige gener.

Med ovenstående vilkår vurderes at driften af arealerne ikke at give anledning til væsentlig miljøpåvirkning.

Kvælstof og Fosfor til fjord og hav

Slutrecipienten er Lillebælt, som er Natura 2000 områder. Ejendommens arealer er beliggende ca. 15 km øst for vandskellet til Vadehavet hvorfor slutrecipienten er Lillebælt.

I henhold til Habitatbekendtgørelsen § 7 (bek. nr 408 af 1. januar 2007, bek. om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter) skal der foretages en vurdering af, om projektet i sig selv, eller i forbindelse med andre planer og projekter, kan påvirke et Natura 2000-området væsentligt.

Indenfor de internationale naturbeskyttelsesområder skal der sikres, at projektet ikke forringer naturtyper og levesteder eller medfører forstyrrelser af væsentlig betydning for de arter, som områderne er udpeget for.

Nedenfor foreligger udpegningsgrundlaget for det område, som skal indgå som en del af den samlede vurdering.

Lillebælt

Lillebælt er udpeget som habitatområde (nr H96) fuglebeskyttelsesområde (nr F47) samt ramsarområde (nr R15).

Dyr og planter som indgår i udpegningsgrundlaget for habitatområdet: sandbanker med lavvandet vedvarende dække af havvand, mudder- og sandflader blottet ved ebbe, *kystlaguner og strandsøer, større lavvandede bugter og vige, rev, enårig vegetation på stenede strandvolde, flerårig vegetation på stenede strande, klinter eller klipper ved kysten, vegetation af kveller og andre enårige plantearter, der koloniserer mudder og sand, strandenge, forstrand og begyndende klitdannelser, hvide klitter og vandremiler, *stabile kystklitter med urteagtig vegetation, næringsrige søer og vandhuller med flydeplanter eller store vandaks, vandløb med vandplanter, overdrev og krat på mere mindre kalkhold bund (*vigtige orkidélokalteter, * artsrige overdrev eller græsheder på mere eller mindre sur bund, bræmmer med høje urter langs vandløb eller skyggende skovbryn, *kilder og væld med kalkholdigt (hårdt) vand, rigkær, bøgeskove på muldbund, egeskove og

blandskove på mere eller mindre rig jordbund, *elle- og askeskove ved vandløb, søer og væld. Naturtyper markeret med * er prioriterede naturtyper.

Området rummer et natur- og miljømæssigt værdifuldt lavvandede havområde med forekomst af stenrev af stor marinbiologisk interesse. Havområdet, lagunerne og de tilstødende rørsumpe er ynglested for lang række almindelige kystfugle. Havområdet er endvidere et meget vigtigt overvintringsområde for vandfugle med ederfugl i et meget stort antal og det har en vis værdi for marsvin.

Der forekommer kvælstof- og fosforfølsomme naturtyper i udpegningsgrundlaget. Særligt de store lavvandede havområder og kystlagunerne er sårbare overfor tilledning af næringsstoffer, der føres til området.

Udpegningsgrundlaget for Lillebælt som fuglebeskyttelsesområde er 10 ynglende fugle: mosehornugle, rørhøg, engsnarre, havørn, brushane, plettet rørvagtel, klyde, dværgterne, fjordterne og havterne samt 5 trækkende vandfugle: bjergand, hvinand, sangsvane, toppet skallesluger og ederfugl.

De fleste af arterne er følsomme overfor forurening af vandmiljøet med tilførsel af næringsstoffer, der har en negativ indvirkning på fødegrundlaget.

Der foreligger endnu ikke naturplaner, som specificerer hvilke tiltag, der skal iværksættes for at opnå gunstig bevaringsstatus for områdernes naturtyper og arter, og der er ikke kendskab til forhold som for bevarelsen af de internationale naturbeskyttelsesområder kræver umiddelbar indgriben. Det vurderes, at indtil vedtagne naturplaner foreligger, vil kravene til udledninger fra projektet være tilstrækkelige til, at der ikke sker en væsentlig negativ påvirkning af områder i de internationale naturbeskyttelsesområder. Kommunen foretager derfor ikke en nærmere konsekvensvurdering, jf. bek. nr 408 af 1. maj 2007.

Samlet vurdering:

Samlet vurderes, at de generelle reguleringer af markdrift herunder brug af kunstgødning og husdyrgødning samt den aktuelle husdyrudvidelse på 28,9 DE, samt afstanden til Vadehavet og Lillebælt taget i betragtning betyder, at projektet ikke vil medføre nogen væsentlig negativ påvirkning af arter, som indgår i udpegningsgrundlaget og den generelle miljøtilstand i det internationale naturbeskyttelsesområde Lillebælt.

Nitratudvaskning – overfladevand

70. Husdyrtrykket på arealer i nitratklasse (1 eller 3) må maksimalt være (hvh. 85/50) procent af det maksimale husdyrtryk efter de generelle regler. Hvis bedriftens ansøgte dyretryk er større, skal der foretages en beregning af nitratudvaskningen fra rodzonen med henblik på alternativt at kunne reducere nitratudvaskningen, så den fremtidige nitratudvaskning ikke bliver større end hvis kravet til det reducerede husdyrtryk var overholdt

71. Husdyrtrykket skal reduceres jvf. ovennævnte procentsats for de arealer som er beliggende i nitratklasse 1 eller 3.
72. Alternativt skal der på bedriftens udbringningsarealer være mindst 3% efterafgrøder, ud over de til en hver gældende generelle krav om lovpligtige efterafgrøder. Disse skal fordeles således, at der i de arealer beliggende i nitratklasse 3, (markerne 10-0, 13-0, 14,0 16,0) se bilag 5 mindst er 3,12 ha med efterafgrøder hvert år. Alle efterafgrøder skal følge de samme regler som gælder for de lovpligtige efterafgrøder hvad angår, artsvalg, dyrkningsperiode og kvælstofgødsning.

Vurdering

102,99 ha af bedriftens ejede og forpagtede arealer ligger i nitratklasse 1-3 (efter omklassificering af alle arealer den 14.10.08). 85,74 ha beliggende i nitratklasse 1, og 16,36 ha ligger i nitratklasse 3. I nitratklasse 1 kræves en reduktion på 85 pct. af de generelle regler, svarende til 1,19 DE/ha, og i nitratklasse 3 kræves en reduktion på 50 pct. af de generelle regler, svarende til 0,7 DE/ha. Beregningen i ansøgningssystemet af nitratudvaskning til overfladevand viser, at det maksimale, gennemsnitlige dyretryk egentlig skal reduceres til 1,1168 DE/ha. Ansøger har istedet valgt at reducere nitratudvaskningen ved at øge dyrkningen af efterafgrøder med 3,0 pct. ud over de til enhver tid gældende regler fra Statens Plantetilsyn. Hermed opnås en beregnet udvaskning på 45,0 kg N/ha (DE_{reel}), hvilket er mindre den beregnede maksimalt tilladte udvaskning på 45,1 kg N/ha (DE_{max}).

På baggrund heraf vurderer Haderslev Kommune, at projektet ikke vil medføre væsentlige problemer i forhold til nitratudvaskningen til overfladevand.

Nitratudvaskning – grundvand

Vilkår: Der stilles ikke skærpede vilkår, da der ikke er arealer beliggende i nitratfølsomme indvindingsområder.

Vurdering:

Der er p.t. ikke udarbejdet indsatsplaner for området.

Udbringningsarealerne er ikke beliggende i nitratfølsomme indvindingsområder. På baggrund heraf vurderes at projektet ikke medfører væsentlige problemer i forbindelse med nitratbelastning af grundvandsressourcer.

Fosforoverskud og erosion

73. Det forudsættes at der ikke tilføres fosfor med handelsgødning/uorganisk gødning, såfremt der er balance eller fosforoverskud på arealerne (startgødning til majs undtaget). Der må ikke tilføres arealerne anden organisk gødning med indhold af fosfor.
74. Fosforoverskuddet må ikke overstige 4 kg/p/ha/år. Det forudsættes at der ikke tilføres fosfor med handelsgødning/uorganisk gødning såfremt der er ballance

eller fosforoverskud på arealerne (startgødning til majs undtaget). Der må ikke tilføres arealerne anden organisk gødning med indhold af fosfor.

75. Ved de lovpligtige regelmæssige vurderinger af godkendelsen kan Haderslev Kommune stille krav om nye opdaterede fosfortal for ejendommens udbringningsarealer.

Tre af ejendommens udbringningsarealer ligger inden for fosforbelastet opland til Natura2000 områder. Det drejer som om mark nr. 10 nord for Stenderup, og mark nr. 14 og 15 syd for Øsby. Markerne syd for Øsby er ifølge ansøger ikke drænet, hvorfor der ikke stilles krav til fosforoverskuddet på disse marker. Mark nr. 10 er drænet og omfatter 7,8 ha med jordbundstype JB 6 og fosfortal 4-6, se oversigtskort (bilag 5) og ansøgning (bilag 6). Her stilles krav om at fosforoverskuddet maksimalt øges med 4 kg P/ha/år. På baggrund af det i ansøgningen valgte sædskifte, S2, viser beregningen i ansøgningsystemet, at kravet til fosforoverskuddet er overholdt.

Det vurderes derfor, at projektet ikke giver anledning til en væsentlig påvirkning af omgivelserne med fosfor, som ligger ud over de krav som gældende i medfør af gældende lovgivning.

Naturarealer og Natura 2000

Vilkår

76. Det skal sikres, at der ikke sker en forøgelse i tilførslen af gødning og/eller sprøjtemidler til de beskyttede naturområder og deres tilstand ikke ændres ved dræning.
77. Der skal etableres og opretholdes en dyrknings- og sprøjtefri randzone på mindst 2 meter rundt om samtlige vandhuller over 100 m². Bræmmen regnes fra brinkens toppunkt – jf. vedlagte kortbilag 7 over naturområder.

Vurdering efter husdyrloven

Husdyrbrugsloven definerer en række kvælstoffølsomme naturtyper – §7 naturtyper – som er omfattet af bufferzone I og II (300-1000 m). Ejendommen med stalde og opbevaringsanlæg er beliggende ca. 4.500 m fra nærmeste §7 naturtype, og dermed beliggende udenfor bufferzone I/II. Nærmeste §7 naturtype er Starup Hede ved Haderslev.

Anlægget er omfattet af et generelt krav om reduktion af ammoniakfordampning fra stald og lager i forhold til "bedste" stald- og lagersystem. Reduktionskravet var på ansøgnings tidspunktet 15 %.

Opmærksomheden skal henledes på, at der i henhold til "Bekendtgørelse om husdyrbrug og dyrehold for mere end 3 DE, husdyrgødning, ensilage m.v.". fremgår, at udbringning af flydende husdyrgødning på sort jord og græsmarker, skal ske ved nedfældning indenfor 1000 m til de § 7 naturtyper, som er defineret i lov om miljøgodkendelse mv. af husdyrbrug. Dette tiltag vil være med til at begrænse ammoniakfordampningen fra markerne til de sårbare

naturtyper. Der er i denne ansøgning ingen udbringningsarealer beliggende nærmere end 1.000 meter fra § 7 arealer.

Det vurderes, at anlægget ikke har nogen væsentlig virkning på § 7 arealer.

Vurdering efter naturbeskyttelsesloven

Hvad siger naturbeskyttelsesloven

Naturbeskyttelseslovens § 3 sikrer en række naturarealer mod tilstandsændringer. Disse § 3-beskyttede naturarealer er: søer større end 100 m², vandløb (hvis de er udpegede som beskyttede), heder, moser, strandenge og strandsumpe samt ferske enge og biologiske overdrev, når sådanne naturtyper enkeltvis eller tilsammen er større end 2.500 m² i sammenhængende areal. Moser under 2.500 m² er dog også beskyttede, når de ligger i forbindelse med beskyttede søer eller vandløb.

Naturbeskyttelsesloven fastlægger endvidere en række arealrestriktioner, som har til formål at beskytte klitfredede arealer, kystområder, søer og åer, skove, fortidsminder, kirker og fredede områder. Derudover indeholder naturbeskyttelsesloven bestemmelser om beskyttelse af en række dyre- og plantearter.

Hvilke § 3-beskyttede arealer kan påvirkes

Ifølge Haderslev kommunes foreløbige registreringer omfatter de nærmeste § 3-beskyttede arealer 2 vandhuller beliggende 500 hhv. 550m syd for anlægget, en fersk eng beliggende ca. 750 sydvest for anlægget, en strandeng ca. 800 meter nordvest for anlægget og en strandeng beliggende ved Haderslev Fjord ca. 820 m vest for anlægget. Mellem udbringningsarealerne 2-0, 8-0, 7-0 og 5-0 løber et beskyttet vandløb med udløb i Haderslev fjord.

Derudover grænser udbringningsareal nr. 11-0 op til et beskyttet vandhul.

Der er et større vandhul med omkringliggende bræmme og udyrket areal på i alt ca. 1000 m² beliggende på matr. nr. 91 Grarup, Grarup. Vandhullet indgår endnu ikke af kommunens vejledende kort over § 3 beskyttede naturområder. Vandhullet er besigtiget d. 26.02.2009, og Haderslev kommune vurderer, at vandhullet opfylder kravene til at være omfattet af Naturbeskyttelsesloven § 3. Vandhullet og det omkringliggende areal er derfor udtaget af ansøgningen som udbringningsareal.

Der er ved gennemgang af arealerne fundet en umiddelbar overtrædelse af et § 3 forhold syd for udbringningsareal nr. 2-0, hvor en registreret sø er forsvundet i perioden 2002 til 2004, dvs. efter at naturbeskyttelsesloven trådte i kraft i 1992. Dette forhold vil blive taget op i en separat sagsbehandling og har som sådan ingen indflydelse på denne ansøgning.

Beliggenheden af de § 3 beskyttede naturarealer i forhold til udbringningsarealerne, ses af vedlagte kortbilag.

Vurdering af påvirkningen fra anlæggets merdeposition

Punktkilden til merdeposition er anlægget på Nautrup 5. Baggrundsdepositionen af kvælstof i Haderslev Kommune er 20 kg kvælstof pr ha pr år.

Det nærmeste § 3-beskyttede naturareal er vandhullet, som ligger 500-600m syd for anlægget. Vandhuller er sjældent følsomme overfor atmosfærisk kvælstoftilførsel, og derfor har en merdeposition af ammoniak oftest en mindre betydning for vandhullernes naturtilstand. Der foreligger ingen tilsynsnotater fra vandhullerne. Vandhullet er på grund af beliggenheden midt i det åbne landbrugsland udsat for gødningspåvirkning fra driften af de omliggende arealer. På grund af denne gødningspåvirkning samt den ovennævnte baggrundsdeposition af kvælstof, vurderes det, at en merdeposition af ammoniak fra anlægget i den ansøgte drift ikke vil påvirke vandhullets tilstand væsentligt. Det vurderes i øvrigt, at der ikke findes anden kvælstoffølsom natur inden for en radius af 1 km. Merdepositionen fra anlægget i den ansøgte drift vurderes derfor at have neutral effekt på de omkringliggende § 3-beskyttede naturarealer.

Vurdering af påvirkningen fra udbringning af husdyrgødning

Der foretages ikke udbringning på § 3-beskyttede naturarealer. Der er i det ansøgte projekt flere udbringningsarealer for husdyrgødning, som grænser op til § 3-beskyttede naturarealer. Udbringning af husdyrgødning kan føre til tilstandsændringer på tilstødende naturarealer, som er særligt kvælstoffølsomme. Påvirkningen kan dels ske ved merdeposition af ammoniak, dels ved overfladeafstrømning af gødning.

Udbringningsareal 5-0 har skrænter som skrånere mere end 6 grader ned mod et § 3 beskyttet vandløb. Da der mellem udbringningsarealet og det beskyttede vandløb er en naturlig bræmme på mindst 5 meter i form af skov, vurderes, der ikke at opstå risiko for overfladeafstrømning til vandløbet ved udbringning husdyrgødning

De beskyttede vandløb og de beskyttede vandhuller er derudover omfattet af krav om 2 meter dyrkningsfri bræmme i henhold til Vandløbsloven. En dyrkningsfri bræmme langs vandløb og vandhuller skal bl.a. være med til at hindre afdrift fra pesticider og gødning samt hindre erosioner.

Haderslev Kommune vurderer, at udbringning af husdyrgødning i det ansøgte projekt ikke vil give anledning til tilstandsændringer at § 3-beskyttede naturarealer.

Vurdering af den ansøgte drift i forhold til øvrige arealrestriktioner i naturbeskyttelsesloven

Den ansøgte drift er undersøgt i forhold til øvrige arealrestriktioner i naturbeskyttelsesloven og vurderes at være i overensstemmelse hermed.

Vurdering af påvirkning af beskyttelseskrævende og fredede arter

En række arter er omfattet af artsfredning i forhold til bekendtgørelse nr. 901 af 11. juli 2007 eller vurderet som værende beskyttelseskrævende ifølge det danske rødliste system. Bilag IV-arterne som behandles senere i denne godkendelse, tilhører denne kategori. Haderslev har ikke kendskab til forekomst af andre truede eller fredede arter i området, som berøres af det ansøgte projekt.

Samlet vurdering efter naturbeskyttelsesloven

Merdepositionen fra den ansøgte drift vurderes ikke at give anledning til en forringelse af tilstanden af de omkringliggende § 3-arealer, ligesom udbringning af husdyrgødning ikke vurderes at forårsage tilstandsændringer på disse arealer.

Den ansøgte drift vurderes at være i overensstemmelse med øvrige arealrestriktioner i naturbeskyttelsesloven, samt med beskyttelsen af fredede/truede arter.

Haderslev Kommune vurderer samlet set, at det ansøgte projekt med de stillede vilkår overholder alle forhold i naturbeskyttelsesloven.

Vurdering efter Museumsloven

Museumsloven beskytter bl.a. sten- og jorddiger samt fortidsminder. Ifølge Museumslovens § 29a må der ikke foretages tilstandsændringer af jord- og stendiger. Museumslovens § 29d beskytter ligeledes fortidsminder mod tilstandsændringer, mens museumslovens § 29f stiller krav om en 2 dyrknings- og gødningsfri bræmme omkring dem. Det er ejeren af arealerne, som der til enhver tid er ansvarlig for denne forpligtelse.

Det ansøgte projekts udbringningsarealer grænser op til sten- og jorddiger, som er beskyttede efter Museumslovens § 29a. De enkelte udpegninger fremgår af kortbilag.

Der kan forekomme flere arealer, som er beskyttede af naturbeskyttelsesloven hhv. museumsloven end de registreringer, der fremgår af kortbilaget, da kommunens registrering kun kan betragtes som vejledende. Såfremt der er tvivl om et område er omfattet af Naturbeskyttelsesloven eller Museumsloven, kan Haderslev kommunes Natur- og Landbrugsgruppe kontaktes for en nærmere afklaring.

Vurdering efter habitatbekendtgørelsen

Hvad siger habitatbekendtgørelsen?

Habitatbekendtgørelsen udpeger en række internationale naturbeskyttelsesområder samt udpegede arter, som skal beskyttes. De internationale naturbeskyttelsesområder kaldes Ramsarområder, fuglebeskyttelsesområder og habitatområder alt efter, om de er beskyttet efter Ramsarkonventionen eller efter EU's fuglebeskyttelses- og habitatdirektiver og. De tre typer områder går under fællesbetegnelsen Natura 2000-områder. De udpegede arter omtales normalt som "bilag IV- arter", fordi de er opført på habitatdirektivets bilag IV.

Ifølge Habitatbekendtgørelsen er en kommune forpligtet til at lave en række vurderinger i forhold til Natura 2000-områderne og bilag IV-arterne, før den kan udstede en miljøgodkendelse efter husdyrloven. De vigtigste regler i habitatbekendtgørelsen er i denne forbindelse:

§ 7, stk. 1: Kommunen skal foretage en vurdering af, om projektet i sig selv, eller i forbindelse med andre planer og projekter, kan påvirke et Natura 2000-område væsentligt

§ 11, stk. 1: Der kan ikke gives tilladelse, dispensation, godkendelse mv., hvis det ansøgte kan

- beskadige eller ødelægge yngle- eller rasteområder i det naturlige udbredelsesområde for de dyrearter, der er optaget i habitatdirektivets bilag IV, litra a)
- ødelægge de plantearter, som er optaget i habitatdirektivets bilag IV, litra b i alle livsstadier

Hvilke Natura 2000-områder kan eventuelt påvirkes af den ansøgte drift?

Det nærmest beliggende Natura 2000-område er Bankel Nor, som er en del af et større område der er udpeget som:

1. habitatområde "Lillebælt" (H96),
 2. fuglebeskyttelsesområde "Lillebælt" (F47)
- Ramsarområde "Lillebælt" (R15).

Natura 2000-området ligger ca. 3,9 km sydøst for anlægget i det ansøgte projekt, mens afstanden til udbringningsareal nr. 16-0 beliggende ved Halkvej syd for Bolet Skov er ca. 500 m. Beliggenheden af Natura 2000-området i forhold til det ansøgte projekt ses af kortbilag. For habitatområder og fuglebeskyttelsesområder er beskyttelsen baseret på en række arter og naturtyper. Listen over disse arter og naturtyper kaldes områdets "udpegningsgrundlag". Udpegningsgrundlagene for de nævnte Natura 2000-områder kan ses herunder.

Udpegningsgrundlag for habitatområde "Lillebælt" (H96):

Nr	art/naturtype
1014	Skæv vindelsnegl (<i>Vertigo angustior</i>)
1016	Sump vindelsnegl (<i>Vertigo moulinsiana</i>)
1351	Marsvin (<i>Phocoena phocoena</i>)
1110	Sandbanker med lavvandet vedvarende dække af havvand
1140	Mudder- og sandflader blottet ved ebbe
1150	* Kystlaguner og strandsøer
1160	Større lavvandede bugter og vige
1170	Rev
1210	Enårig vegetation på stenede strandvolde
1220	Flerårig vegetation på stenede strande
1230	Klinter eller klipper ved kysten
1310	Vegetation af kveller eller andre enårige strandplanter, der koloniserer mudder og sand
1330	Strandenge
2110	Forstrand og begyndende klitdannelser
2120	Hvide klitter og vandremiler
2130	* Stabile kystklitter med urteagtig vegetation (grå klit og grønsværklit)
3140	Kalkrige søer og vandhuller med kransnålalger
3150	Næringsrige søer og vandhuller med flydeplanter eller store vandaks
3260	Vandløb med vandplanter
6210	Overdrev og krat på mere eller mindre kalkholdig bund (* vigtige orkidélokalteter)
6230	* Artsrige overdrev eller græsheder på mere eller mindre sur bund
6410	Tidvis våde enge på mager eller kalkrig bund, ofte med blåtop
6430	Bræmmer med høje urter langs vandløb eller skyggende skovbryn
7120	Nedbrudte højmoser med mulighed for naturlig gendannelse
7220	* Kilder og væld med kalkholdigt (hårdt) vand
7230	Rigkær
9110	Bøgeskove på morbund uden kristtorn
9130	Bøgeskove på muldbund
9160	Egeskove og blandskove på mere eller mindre rig jordbund
91D0	* Skovbevoksede tørvemoser
91E0	* Elle- og askeskove ved vandløb, søer og væld

* prioriteret naturtype

Udpegningsgrundlag for fuglebeskyttelsesområde "Lillebælt" (F47)

Art	Y (ynglefugl)/T (trækfugl)
Sangsvane	Y
Havørn	Y
Rørhøg	Y
Plettet rørvagtel	Y
Engsnarre	Y
Klyde	Y
Brushane	Y
Mosehornugle	Y
Fjordterne	Y
Havterne	Y
Dværgterne	Y
Bjergand	T
Ederfugl	T
Hvinand	T
Toppet skallesluger	T

Vurdering af påvirkning fra anlæggets merdeposition af ammoniak

Som nævnt ovenfor ligger det nærmeste Natura 2000-område i en afstand af ca. 3,8 km fra anlægget i det ansøgte projekt. I denne afstand vil anlæggets merdeposition være forsvindende lille og en beregning af merdeposition vil ikke kunne henføres til anlægget som punktkilde. Merdepositionen fra anlægget vurderes derfor at have en neutral effekt på Natura 2000-området.

Vurdering af påvirkning fra udbringning af husdyrgødning

Den korteste afstand mellem den ansøgte drifts udbringningsarealer og det nærmeste Natura 2000-område er ca. 500 m. I denne afstand vurderes merdeposition stammende fra udbringning af husdyrgødning ikke at være af en størrelsesorden der kan påvirke Natura 2000-områdets udpegningsgrundlag. Ligeledes kan der ses bort fra randpåvirkninger i form af afdrift og overfladafstrømning af gødning.

Alle udbringningsarealer afvander til Lillebælt, udvaskning af næringsstoffer fra udbringningsarealerne kan derfor påvirke arter eller naturtyper på udpegningsgrundlaget. Det landsdækkende beskyttelsesniveau fastlagt i husdyrloven er som udgangspunkt tilstrækkeligt til at sikre natur, overfladevand og grundvand imod en væsentlig påvirkning fra husdyrbruget i perioden frem til, at vand- og naturplanerne efter Miljømålsloven foreligger.

Haderslev Kommune skal dog foretage en konkret vurdering af det enkelte projekt med inddragelse af den viden, der foreligger om de konkrete områder.

Ifølge basisanalysen for den jyske del af habitat- og fuglebeskyttelsesområdet i Lillebælt udgør eutrofiering en trussel for følgende arter og naturtyper:

2110	Forstrand og begyndende klitdannelser
1150	* Kystlaguner og strandsøer
1160	Større lavvandede bugter og vige
7230	Rigkær
3150	Næringsrige søer og vandhuller med flydeplanter eller store vandaks
3260	Vandløb med vandplanter

Kommunen foretager kun en vurdering af nærområderne til projektet, og i dette område forekommer følgende eutrofierings-truede naturtyper: Kystlaguner og strandsøer samt rigkær. Den nærmeste kystlagune er Bankel Nor. Da der ikke sker direkte afvanding hertil, vurderes denne ikke at påvirkes i væsentlig grad. Naturtypen Rigkær forekommer i Barslund Mose og da dette rigkær ligger ca. 4 km fra projektets udbringningsarealer vurderes påvirkningen heraf at være uvæsentlig.

Udbringning af husdyrgødning på det ansøgte projekts udbringningsarealer vurderes således ikke at påvirke arter og naturtyper i den nærmeste del af Natura 2000-området "Lillebælt" Der foreligger endnu ikke vand- og naturplaner, som specificerer hvilke tiltag, der skal iværksættes for at opnå gunstig bevaringsstatus for alle habitatområdernes naturtyper og arter, og der er ikke kendskab til forhold som for bevarelsen af de internationale naturbeskyttelsesområder kræver akut indgriben.

Vurdering af den ansøgte drifts påvirkning af bilag IV-arter

En række dyre- og plantearter omfattet af habitatdirektivet bilag IV kan muligvis have yngle- og rasteområde på eller omkring det ansøgte projekts udbringningsarealer. Det drejer sig om følgende arter: (i) pattedyr med arter af småflagermus, gnavere, rovdyr og hvaler, (ii) krybdyr med arter af skildpadder og Markfirben, (iii) padder med arter af halepadder og springpadder, (iv) fisk med arten Snæbel, (v) insekter med arter af biller, sommerfugle, og guldsmede, (vi) bløddyr med arten Tykskallet malermusling, samt (vii) planter omfattende arterne Enkelt månerude, Vandranke, Liden Najade, Fruesko, Mygblomst, Gul stenbræk og Krybende Sumpskærm.

Der er ikke foretaget en konkret eftersøgning af bilag IV-arter i området i forbindelse med kommunens vurdering af den ansøgte drift. Forekomsten af arterne er vurderet ud fra "Håndbog om dyrearter på habitatdirektivets bilag IV" som angiver udbredelse af og krav til levesteder for dyrearter på bilag IV. Dette er suppleret med kommunens oplysninger om

konkrete registreringer af bilag IV-arter. I det efterfølgende listes de potentielt forekommende arter, og det vurderes, om den ansøgte drift udgør en trussel mod disse arter.

Vandflagermus (Myotis daubentoni) er almindelig og udbredt i næsten hele landet med undtagelse af det vestligste Jylland. Arten er hovedsageligt fundet i det nordlige og østlige Jylland, og omkring Limfjorden. Arten er dog registreret på 5 lokaliteter i Sønderjyllands Amt, og det vides ikke om den findes i området omkring ejendommen. Arten søger føde over søer og vandhuller, og hviler og overvintrer i træer med hulheder, revner eller sprækker, kalkminer og under stenbroer. Det vurderes, at artens levesteder (træer, broer, vandhuller og søer) ikke påvirkes som følge af projektet.

Dværgflagermus (Pipistrellus pipistrellus) er almindelig over hele landet med undtagelse af Bornholm, det vestlige Jylland og nogle mindre øer. Arten er fundet på flere lokaliteter i Sønderjylland, hvorfor det ikke kan udelukkes, at den findes i området omkring ejendommen. Yngler og overvintrer især i huse. Det vurderes, at ændringerne i forbindelse med projektet ikke vil få betydning for arten.

Langøret flagermus (Plecotus auritus) er relativt almindelig over hele landet med undtagelse af det vestligste Jylland, vestligste Fyn og Lolland, Langeland og nogle mindre øer. Der er dog kun få observationer i Sydjylland, men flagermusen er svær at finde, så den kan være overset. Flagermusen holder oftest til i bygninger såsom lader og på kirkeloftet og foretrækker afvekslende kulturlandskaber med gård, haver, parker, alléer og små løvskove. Da der ikke fjernes gamle bygninger eller træer i forbindelse med projektet, og da der ikke fjernes våde områder vurderes det, at projektet ikke vil have betydning for arten.

Sydflagermus (Eptesicus serotinus) er almindelig med undtagelse af Nordvestjylland og Nordøstsjælland. Sydflagermus har en tæt bestand i Sønderjylland, og det er sandsynligt, at arten findes i området. Flagermusen har udelukkende kvarter i bygninger året rundt og jager langs skovbryn, åbninger mellem træer og andre steder med mange insekter. Da der ikke sker forringelser af bygninger og jagtområder vurderes det, at projektet ikke vil have betydning for arten.

Brun flagermus (Nyctalus noctul) er relativt almindelig på øerne og i det østlige Jylland. Den er kendt fra enkeltobservationer på flere lokaliteter i det sydvestlige Jylland. Det er muligt, at der findes eksemplarer i området. Arten yngler kun i gamle løvtræer. Da der ikke fjernes gamle træer, og da der ikke sker ændringer, der påvirker flagermusenes fødesøgning, vurderes det, at projektet ikke vil have betydning for eventuelle eksemplarer i området.

Skimmelflagermus (Vespertilio murinus) er observeret enkelte gange omkring Haderslev. Det kan ikke udelukkes, at arten kan forekomme i projektområdet. Da der ikke fjernes gamle bygninger eller træer i forbindelse med projektet vurderes det, at projektet ikke vil have betydning for arten.

Troldflagermus (Pipistrellus nathusii) er observeret med spredte forekomster i det meste af landet, og herunder også i Haderslev Kommune. Det kan således ikke udelukkes, at arten kan forekomme i projektområdet. Da der ikke fjernes gamle bygninger eller træer eller laves ændringer af skovdrift i forbindelse med projektet, vurderes det, at projektet ikke vil have betydning for arten.

Pipistrellflagermus (Pipistrellus pipistrellus) er registreret flere gange i udkanten af Haderslev Kommune. Det kan således ikke udelukkes, at arten kan forekomme i projektområdet. Da der ikke fjernes gamle bygninger eller træer eller laves ændringer af skovdrift i forbindelse med projektet, vurderes det, at projektet ikke vil have betydning for arten.

Birkemus (Sicista betulina) er registeret mellem Spangså og Revsø skov og ved Hammelev. Birkemusens sommeropholdssteder er naturområder med et tæt urtelag og i umiddelbar tilknytning til våd natur. Vinteropholdssteder er tørre naturområder som diger,

overdrevsskrænter og højtliggende hede- og plantageområder, dvs. områder som er karakteriseret ved at være relativt uforstyrrede. Birkemusens må således forventes at kunne forekomme på lokaliteter, hvor ovennævnte naturtyper grænser op til hinanden, og hvor der er rigelig føde i form af insekter. Hvorvidt birkemus findes i projektområdet vides ikke. Da projektet ikke indeholder ændringer af arealanvendelsen af landbrugsarealer, og der tages hensyn til beskyttede naturarealer, vurderes det at levevilkårene for eventuelle birkemus i området, vil være uændrede.

Markfirben (Lacerta agilis) findes udbredt i stort set hele landet og vil med stor sandsynlighed findes på projektarealet. Markfirben opholder sig primært i lysåbne naturtyper med stedt vegetation. De stiller krav til gode muligheder for solbadning og udrugning af æg ved solvarme. Sydvendte skrånninger med bar jord og/eller sand eller stendiger udgør typiske levesteder for markfirben. Umiddelbart sker der ingen ændringer i brugen af arealerne og projektets indvirkning på markfirbenet vil derfor ikke være væsentligt. Det skal nævnes at beskyttede jord/stendiger langs udbringningsarealer er et potentielt levested og mulig spredningskorridor for markfirbenet.

Spidssnudet frø (Rana arvalis) er muligvis i tilbagegang i Sønderjylland. Der er med stor sandsynlighed bestande af spidssnudet frø i vandhuller i projektområdet. Vandhullet op til udbringningsareal 11-0 er omgivet af en bræmme af naturlig vegetation. Ved fastholdelse af en 2 meter dyrkningsfri bræmme omkring dette vandhul vil projektet ikke ændre levevilkårene for spidssnudet frø væsentligt.

Løvfrø (Hyla arborea) er registreret i nærheden af udbringningsarealet syd for Bankel Nor. Afstanden mellem udbringningsareal 16-0 og vandhullet, hvori den er registreret, er større end 200 m. og der ligger ikke andre vandhuller op til udbringningsarealet. Det vurderes derfor at projektet ikke vil få negativ indvirkning på arten og dens levesteder.

Strandtudse (Bufo calamita) er desværre i kraftig tilbagegang i Danmark arten findes bl.a. i strandområderne ved Aarøsund og på Aarø. Strandtudsen kan også spredes ind i landet specielt på lysåbne temporære vandsamlinger, men grundet dræning af mange vådere områder med netop temporært vand er dens primære levested begrænset til kystområderne. Projektet indeholder ikke ændringer i driften af arealerne og det vurderes derfor at projektet ikke vil have nogen negativ påvirkning af arten.

Stor vandsalamander (Triturus cristatus) kan forekomme i vandhuller i egnen omkring projektområdet. Stor vandsalamander stiller større krav til vandkvaliteten end f.eks. løvfrø gør – men det er sandsynligt at arten yngler i vandhuller i området. Ved den ovennævnte fastholdelse af en 2 meter dyrkningsfri bræmme omkring det beskyttede vandhul op til mark 11-0, vurderes projektet ikke at ændre væsentligt på levevilkårene for stor vandsalamander.

Marsvin (Phocoena phocoena) forekommer i alle danske farvande og har tillige et af sine primære yngleområder og største bestande i Lillebælt. Projektet vurderes ikke at have en direkte effekt på marsvinet og udgør derfor ikke en negativ påvirkning af arten.

Samlet vurdering efter habitatbekendtgørelsen

Samlet set vurderes det ansøgte projekt at have en neutral effekt på det nærmeste Natura 2000 områdes udpegningsgrundlag. Ligeledes vurderes det, at det ansøgte projekt ikke vil skade arter opført på habitatdirektivets bilag IV. Miljøgodkendelsen er dermed i overensstemmelse med habitatbekendtgørelsens § 7, stk. 1 samt § 11, stk. 1, og kræver ikke udarbejdelse af konsekvensvurdering efter habitatbekendtgørelsen regler herom.

RENERE TEKNOLOGI/BAT

Vilkår

78. Gyllekølingsanlæggets køleydelse skal være minimum 20 W/m² gyllekumme.
79. Bedriften skal inden etablering af de nye stalde fremvise et byggeprojekt, der viser, at stalden bliver indrettet efter principperne om renere teknologi og BAT og som oplyst i ansøgningen. Byggeprojektet skal godkendes af tilsynsmyndigheden, inden opstart.
80. Den ombyggede smågrisestald, som er opført i 2006 skal ved næste gennemgribende renovering, (senest i 2031), leve op til bedste tilgængelige staldsystem.
81. Den eksisterende slagtesvinestald, som er fra 2006, skal ved næste gennemgribende renovering (senest i 2031), leve op til bedste tilgængelige staldsystem.
82. Landbruget skal under tilsynet redegøre for muligheden for at indføre renere teknologi i form af ændrede råvarer, nye metoder eller besparelser på materialer og ressourcer, som kan nedsætte miljøbelastningen fra ejendommen.
83. Anlæg der er særligt energiforbrugende som f.eks. ventilationsanlæg, skal kontrolleres og vedligeholdes således, at de altid kører energimæssigt optimalt.
84. Der skal anvendes energibesparende lyskilder i stalde. Muligheder for energibesparelser skal kontrolleres, hvilket kan ske på siden lr.dk/energisparekataloget eller anden udbyder af energibesparelser. Der skal ved tilsyn fremlægges, hvilke tiltag der er blevet valgt.

Vurdering:

Begge staldbygninger skal ved næste gennemgribende renovering af staldafsnittene og senest i år 2031 leve op til kravet om BAT.

Management: Ejer står for daglig drift. Der udføres daglige check og løbende service af anlæg. Der udarbejdes årsrapport, foderplan, markplan, gødningsplan, gødningsregnskab og sprøjtejournal. Der anvendes ekstern rådgivning fra dyrlægesundhedsrådgivning og Sønderjysk Landboforening.

Foder: Foderplaner udarbejdes i samarbejde med konsulent med henblik på optimal foderudnyttelse. Der anvendes fasefodring med løbende justering af fodertildeling til de enkelte stier. Der anvendes ikke benzoesyre i foderet med henblik på ammoniakreduktion, da den opnåede effekt i følge ansøger ikke står mål med de økonomiske udgifter

Der anvendes et computerstyret vådfodringsanlæg med såkaldt fasefodring, dvs. foderblandinger styres i forhold til grisenes vægt. Fodringen sker 4 gange i døgnet og justeres ved dagligt tilsyn af foderoptag fra krybber. Der anvendes ikke benzoesyre i foderet, da den opnåede effekt i følge ansøger ikke står mål med de økonomiske udgifter.

Staldindretning: Smågrisestalden er en to-klimastald med delvist spaltegulv, som beskrevet i BAT-byggeblad Gr- nr. 106.03-52. Slagtesvinestaldene har drænede spaltegulve. Der etableres gyllekøling i alle staldafsnit med henblik på at reducere ammoniakfordampningen. Varmen fra gyllekølingen udnyttes via varmepumpe til opvarmning af stuehus og smågrisestald, samt suppleringsvarme til slagtesvinestald. Der installeres ikke forsøringsanlæg, idet det ikke er rentabelt i kombination med et gyllekølingsanlæg. Ved etablering af gyllekøling vil gødningsmængden i gyllekanalerne være begrænset, og et forsøringsanlæg vil derfor kun bidrage til en reduktion i ammoniakfordampningen fra det flydende lager.

Forbrug af vand og energi: Vandforbrug fra egen boring registreres ikke. Forbruget af drikkevand og vaskevand anslås samlet at stige med 14 pct. svarende til stigningen i husdyrholdet. Vask med iblødsætning er vandbesparende. Drikkevandsinstallationer rengøres og efterses jævnlig med henblik på at undgå spild, evt. lækager repareres hurtigst muligt.

El-forbruget anslås at stige med ca. 8 pct. til 350.000 kwh, hvilket betyder et faldende el-forbrug pr. DE. Klimastalde og stuehus opvarmes fremover med varme fra gyllekølingsanlægget, mens el-blæsere i staldene og varmegenvindingsanlæg fra tidligere sostald nedlægges. Lys i staldene er tændt ved fodring 4 gange dagligt á 1,5 time samt ved arbejde i staldene. Lysstofrør ved udleverings- og indleveringsramper og kommende udleveringsstald (bygning 4, se bilag 2) er forsynet med sensorer. Autoriseret el-installatør laver gennemsyn af ejendommens el-installationer hvert 5. år

Opbevaring/behandling: Opbevaring sker i godkendte gyllebeholdere, jf. afsnit om gødningsopbevaring. Overbrusning af grisenes gødearealer med termostatstyret, automatisk overbrusningsanlæg medvirker til at kontrollere dyrenes gødeadfærd og til at sikre, at gødningen hurtigt føres fra stald til lager. Herved reduceres lugtgener, ammoniaktab, støvgener og mulighed for udklækning af fluelarver. **Udbringning:** Gylle udbringes i følge gødningsplan under hensyn til generelle regler og med hensyntagen til naboer. Gyllen nedfældes eller udbringes med slæbeslanger. Ved udbringning med slæbeslanger på sort jord nedharves indenfor 6 timer.

Ud fra ovenstående vurderes det samlet at projektet samlet set opfylder kravene til renere teknologi set i forhold til de investeringer, der vil være rimeligt at kræve at denne størrelse husdyrproduktion.

EGENKONTROL

Vilkår

85. Dokumentation i form af kvitteringer, sædskifte- og gødningsplaner, forpagtnings- og overførelsesaftaler (af mindst 1 års varighed) m.v. opbevares i mindst 5 år og forevises kommunen på forlangende.
86. Der skal kunne fremvises kvitteringer over bortskaffede affaldsmængder for så vidt angår affaldstyper og mængder, benyttet affaldstransportør og modtageranlæg.
87. Virksomheden skal løbende registrere afhentede døde dyr til destruktionsanstalt.
88. Beredskabsplanen skal revideres/kontrolleres mindst 1 gang om året sammen med eventuelle ansatte. Beredskabsplanen skal forsynes med dato og år for revision.

89. Der skal gemmes dokumentation for energiforbrug, dieselolie, vand på ejendommen f.eks. i form af faktura fra elselskab
90. Der skal ved tilsyn foreligge dokumentation for markdriften i form af de seneste 5 års markplaner.
91. De fremviste bilag skal uanset evt. driftsmæssig fællesskab med andre produktionsanlæg særskilt og på tydelig vis kunne dokumentere produktionens størrelse samt håndteringen og anvendelsen af husdyrgødning og affald mv. fra nærværende produktionsanlæg.
92. Myndigheden kan på forlangende kræve udarbejdet balanceregnskab for fosfor tilført med husdyrgødning og fosfor bortført med afgrøderne fra de ejede og forpagtede arealer.
93. Myndigheden kan på forlangende kræve udarbejdet beregning af kvælstofoverskuddet og nitratudvaskningen fra de ejede og forpagtede arealer.
94. Grønt regnskab kan indgå som driftskontrol. Ved indførelse af grønt regnskab kan der reguleres i ovenstående vilkår. Regnskabet skal som minimum indeholde oplysninger om næringsstofbalancer, ressourceforbrug og en redegørelse for hvordan ressourceforbruget og miljøbelastningen kan nedbringes.
95. Registreringerne skal opbevares tilgængeligt på virksomheden i minimum 5 år og skal fremvises til tilsynsmyndigheden, såfremt der anmodes herom.

Vurdering

Der føres forskellige skriftlige opgørelser over egenkontrol. Der føres logbøger over flydelag på gyllebeholderne. Der føres driftsjournal i form af produktionsstyring med oplysninger og dokumentation for antal dyr flyttet til og fra ejendommen, antal dyr bortskaffet til destruktions samt antal og vægt af dyr sendt til slagteri.

I løbet af dagen holdes anlægget under opsyn, og hver dag tages en inspektionsrunde på ejendommen for at tjekke, om anlæggene kører, som de skal. Gyllekøleanlægget kontrolleres for ydelse og effekt og der er lavet vilkår i ammoniak afsnittet som sikrer at det lovmæssige ammoniakreduktionskrav overholdes.

Det vurderes, at der med de stillede vilkår og gældende regler for landbrugsbedrifter, kan drives et miljømæssigt forsvarligt landbrug på Nautrup 5.

ALTERNATIVER

Da staldbygningerne på Nautrup 5 ved bedre udnyttelse og effektivitet kan rumme den produktionsudvidelse, der søges om, vil det være u hensigtsmæssigt og økonomisk uholdbart at bygge ny stald.

HØRINGER

Projektet har været forannonceret i Haderslev Ugeavis uge 26 til 28, 2009. Haderslev Kommune modtog ikke nogen bemærkninger i forannonceringsperioden.

Udkast til miljøgodkendelse har været sendt i nabohøring/partshøring i 6 uger i perioden . 09. juli 2009 til 20. august 2009. Kommunen modtog ingen bemærkninger i perioden.

Afgørelsen annonceres i Haderslev Ugeavis i perioden 2. september 2009 til 30. september 2009.

KONKLUSION

Kommunens samlede vurdering

De hovedhensyn, der har været bestemmende for afgørelsen, er:

- anvendelse af bedste tilgængelige teknik,
- beskyttelse af overfladevand og natur med dens bestand af vilde planter og dyr og deres levesteder, herunder områder, der er beskyttet mod tilstandsændringer eller fredet, udpeget som Natura-2000 område eller udpeget som særligt sårbart overfor næringsstofpåvirkninger,
- begrænsning af eventuelle gener for naboer fra luftforurening samt støj- og lugtgener,
- sikring af korrekt affaldshåndtering,
- beskyttelse af jord og grundvand,
- sikring af recipienter og spildevandsafledning,
- bevaring af væsentlige landskabelige værdier.
- Endvidere er miljøgodkendelsen behandlet i henhold til de retningslinier, der i dag er til rådighed for vurdering af Natura-2000 områder, og for at opnå en god miljøtilstand i vandmiljøet.

Den ansøgte produktion vurderes efter en konkret vurdering til ikke at give anledning til væsentlige påvirkninger/gener for lokale naturområder og omkringboende, miljø og landskab hvis produktionen drives som ansøgt med tilføjelser og ændringer som følge af sagsbehandlingen, og hvis Vilkår i denne miljøgodkendelse efterkommes.

Den ansøgte produktion vurderes samlet set til ikke at tilsidesætte regler om miljøgodkendelse af husdyrbrug. Som følge heraf kan Haderslev Kommune meddele miljøgodkendelse.

OFFENTLIGGØRELSE, KLAGEVEJLEDNING OG UNDERRETNING

Offentliggørelse

Meddelelse om miljøgodkendelse i henhold til Husdyrbruglovens § 12 stk. 2, for Nautrup 5, 6100 Haderslev matr. nr. 4, Kvistrup ejerlav, Øsby vil blive annonceret i Haderslev ugeavis onsdag d. 02. september 2009.

Klagevejledning og søgsmål

Godkendelsen kan påklages til Miljøklagenævnet af ansøgeren, klageberettigede myndigheder og organisationer samt enhver, der har en væsentlig, individuel interesse i sagens udfald, jf. Lov om miljøgodkendelse af husdyrbrug § 84 - 87.

En eventuel klage skal indgives skriftligt og stiles til Miljøklagenævnet, men sendes til Haderslev Kommune, som umiddelbart efter klagefristens udløb sender klagen videre til Miljøklagenævnet ledsaget af denne afgørelse og det materiale, som er indgået i sagens bedømmelse.

Klagefristen er 4 uger fra offentliggørelsen, hvilket betyder, at en eventuel klage skal være Haderslev Kommune i hænde senest d. 30. september 2009.

Ansøgeren vil ved klagefristens udløb få besked, såfremt der er modtaget klager.

Søgsmål kan anlægges for domstolene i henhold til § 90 i Lov om miljøgodkendelse af husdyrbrug m.v. Ønskes afgørelsens gyldighed afprøvet ved domstolene, skal sagen være anlagt inden 6 måneder efter godkendelsen er offentliggjort eller, hvis sagen påklages, inden 6 måneder efter at den endelige administrative afgørelse foreligger.

En klage over miljøgodkendelsen har ikke opsættende virkning på retten til at udnytte godkendelsen, medmindre Miljøklagenævnet bestemmer andet, jf. § 81 i Lov om miljøgodkendelse af husdyrbrug m.v. Udnyttelse af godkendelsen kan dog kun ske under opfyldelse af vilkårene, som er fastsat i denne godkendelse. Udnyttelsen af godkendelsen sker på eget ansvar, idet Miljøklagenævnet i tilfælde af klage kan ændre eller ophæve en miljøgodkendelse.

Underretning

Denne afgørelse er sendt til:

- Ansøger, Jørgen Kjær, Nautrup 5, 6100 Haderslev
- Rådgiver, Helle Elimar Jensen, Sønderjysk landboforening , Billundvej 3, 6500 Vojens hej@sif.dk
-
- Forpagtningsaftaler
- Karen Margrethe Ravn, Hellehøj 5, 6100 Haderslev
- Jens Andersen, Nautrup 3, 6100 Haderslev
- Søren Refsing, Øsbygade 4, 6100 Haderslev
- Ervin Kjær, Ultangvej 28, 6100 Haderslev
-
- Gylleaftaler:
- Brian Sørensen, Halkvej 140, 6100 Haderslev
- Erling Sparre, Nautrup 2, 6100 Haderslev
- Jeppe Decker, Stokkehovedvej 4, 6100 Haderslev
-
- naboer/parter /beboere indenfor lugtkonsekvensområdet på 720 meter.
- Monica Kjær, Nautrup 1, 6100 Haderslev
- Erling Sparre, Nautrup 2, 6100 Haderslev
- Jens Erik og Kjestine C. Andersen, Nautrup 3, 6100 Haderslev
- Annegrethe og Jørgen Kjær, Nautrup 5, 6100 Haderslev
- Karin og Kaj Miller Ravnborg, Hellehøj 1, 6100 Haderslev
- Yrsa I. og Kaj E. Jensen, Hellehøj 2, 6100 Haderslev
- Marzena Joanna og Kaj P. Straarup, Hellehøj 3, 6100 Haderslev
- Karen Margrethe Ravn, Hellehøj 5, 6100 Haderslev
- Jan Strückler, Hellehøj 7, 6100 Haderslev
- Leif Mathiesen, Laurids Skaus Gade 7, 6100 Haderslev
- Lene, Per og Casper Clausen, Hellehøj 11, 6100 Haderslev
- Randi, Thomas Lau Jensen og Vagn Christensen, Stenderupvej 9, 6100
- Halk-Grarup Menighedsråd, c/o Thyra Bohsen, Hejsager Næsvej 104, 6100 Haderslev
- Preben Bramming, Sparlundvej 40, 6100 Haderslev

- Klageberettigede instanser:
- Miljøministeriet, miljøcenter Ribe, Sorsigvej 35, 6760 Ribe
e-mail: post@rib.mim.dk
- Danmarks Naturfredningsforening, Masnedøgade 20, 2100 København
e-mail: dn@dn.dk
- Det Økologiske råd, Blegdamsvej 4B, 2200 København N
e-mail: husdyr@ecocouncil.dk
- DOF, Vesterbrogade 140, 1620 København V.
e-mail: natur@dof.dk

Pr e-mail med link til kommunens hjemmeside

- Embedslægerne i Region Syddanmark, Sorsigvej 35, 6760 Ribe
e-mail: syd@sst.dk
- Danmarks Fiskeriforening, Nordensvej 3, 7000 Fredericia
e-mail: mail@dkfisk.dk
- Ferskvandsfiskeriforeningen for Danmark, Wormstrupvej 2, 7540 Haderup
e-mail: nb@ferskvandsfiskeriforeningen.dk
- Arbejderbevægelsens Erhvervsråd
e-mail: ae@aeraadet.dk
- Forbrugerrådet, Fiolstræde 17, Postboks 12188, 1017 København K.
e-mail: fbr@fbr.dk
- Lokalafd. Danmarks Naturfredningsforening Haderslev, Bent Karlsson,
Højgårdsvej 9, Brøndlund, 6500 Vojens
e-mail: bent.karlsson@mail.dk
- Lokalafd. Danmarks Sportsfiskerforbund, Tom Donbæk, Vestergade 25, 6510
Gram
e-mail: td@ledon.dk
- Danmarks Sportsfiskerforbund, Worsaaesgade 1, 7100 Vejle
e-mail: post@sportsfiskerforbundet.dk
- DOF Sønderjylland v/ Jørn V. Sørensen, Kongevej 64, 6100 Haderslev
e-mail: haderslev@dof.dk

Bilag 1. Grundlag for vilkår og lovgivning

Godkendelsens Vilkår er meddelt med baggrund i kommunens vurderinger og i følgende af Miljøstyrelsens love, bekendtgørelser, vejledninger og orienteringer:

- *Bek. om tiladelse og godkendelse mv. af husdyrbrug.*
- *Vejledning 2006 om miljøgodkendelse mv. af husdyrbrug*
- *Vejledning nr. 2/2001 Luftvejledningen*
- *Vejledning nr. 5/1984 Ekstern støj fra virksomheder*
- *Vejledning nr. 6/1984 Måling af ekstern støj fra virksomheder*
- *Vejledning nr. 6/1997 om kontrol af gyllebeholdere*
- *Vejledning om logbog for beholdere med flydende husdyrgødning*
- *Vejledning nr. 7/1993 om Erhvervsmæssigt dyrehold, husdyrgødning, ensilage m.m.*
- *Vejledning nr. 3/1994 om tilsyn med landbrug*
- *Vejledning nr. 12/1992 Om Håndhævelse af Miljøbeskyttelsesloven*

- *"Vejledende retningslinier for vurdering af lugt og begrænsning af gener fra stalde" udgivet af FMK*

Lovgivning

Udover Vilkårene i nærværende miljøgodkendelse er virksomheden underlagt bestemmelserne i gældende love og bekendtgørelser.

- *Lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug (Lov nr. 1572 af 20. december 2006)*

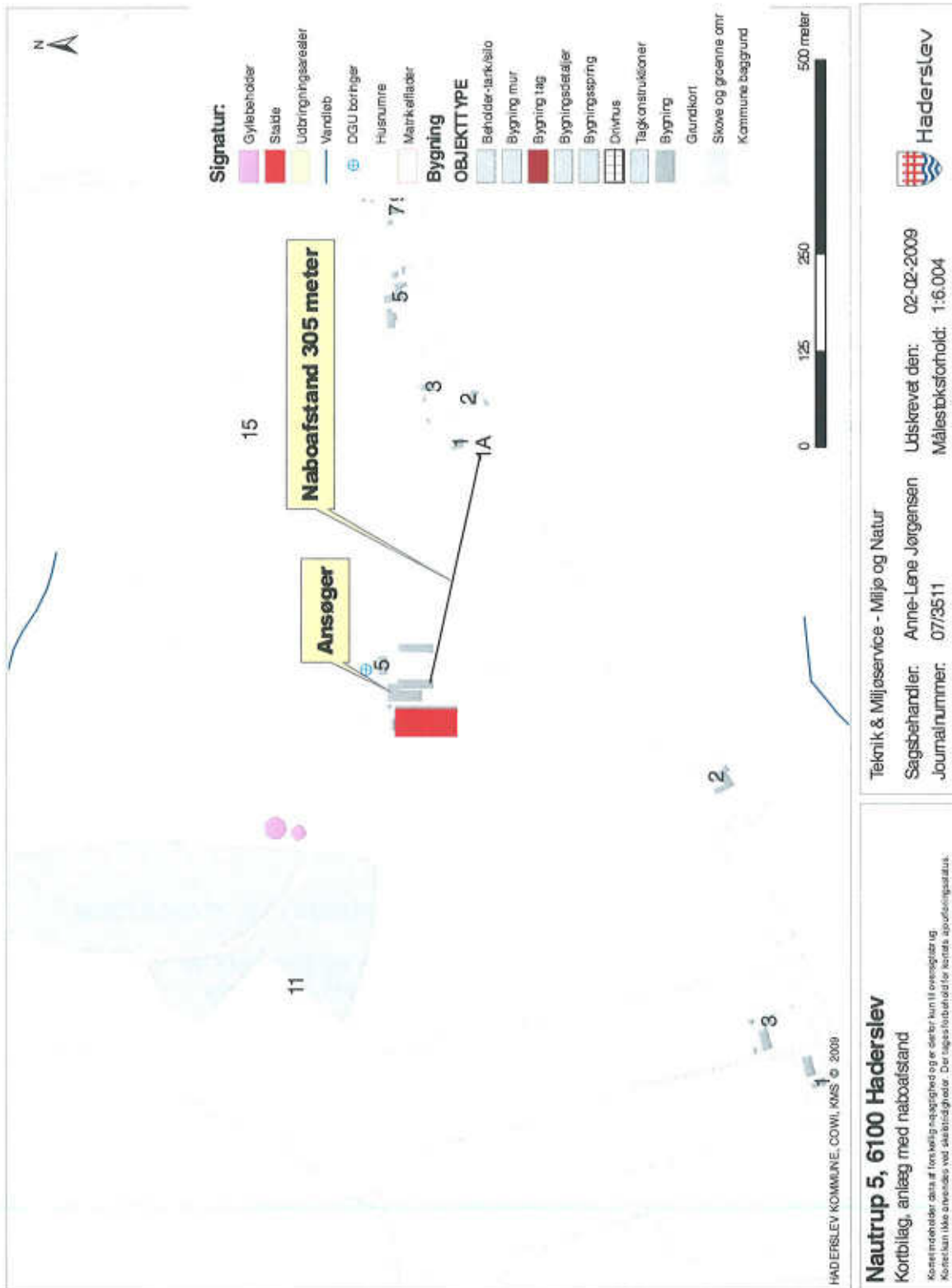
Udover Lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug, kan bl.a. følgende love og bekendtgørelser, regulativer og forskrifter være relevante for virksomheden:

- *Miljøbeskyttelsesloven (Lov nr. 358 af 6. juni 1991)*
- *Naturbeskyttelsesloven (Lov nr. 749 af 21. juni 2007)*
- *Vandløbsloven (Lov nr. 89 af 21. juni 2007)*

- *Bek. nr. 648 af 18. juni 2007 om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug.*
- *Bek. nr. 1634 af 13. december 2006 om affald.*
- *Bek. nr. 1695 af 19. december 2006 om husdyrbrug og dyrehold for mere end 3 dyreenheder, husdyrgødning, ensilage m.v. med senere ændringer*
- *Bek. nr. 1152 af 23. november 2006 om husdyrhold og arealkrav.*
- *Bek. nr. 723 af 12. december 1997 om kontrol af beholdere for flydende husdyrgødning, ensilagesaft og spildevand.*
- *Bek. nr. 360 af 24. maj 1993 om undervisning for erhvervsmæssige brugere af bekæmpelsesmidler samt ændringer heraf.*
- *Bek. nr. 533 af 18. juni 2003 om bekæmpelsesmidler..*
- *Bek. nr. 1641 af 13. december 2006 Olie-tankbekendtgørelsen*
- *Bek. nr. 408 af 1. maj 2007 Bekendtgørelse om internationale naturbeskyttelsesområder.*

- *Haderslev Kommunes regulativ for erhvervsaffald*

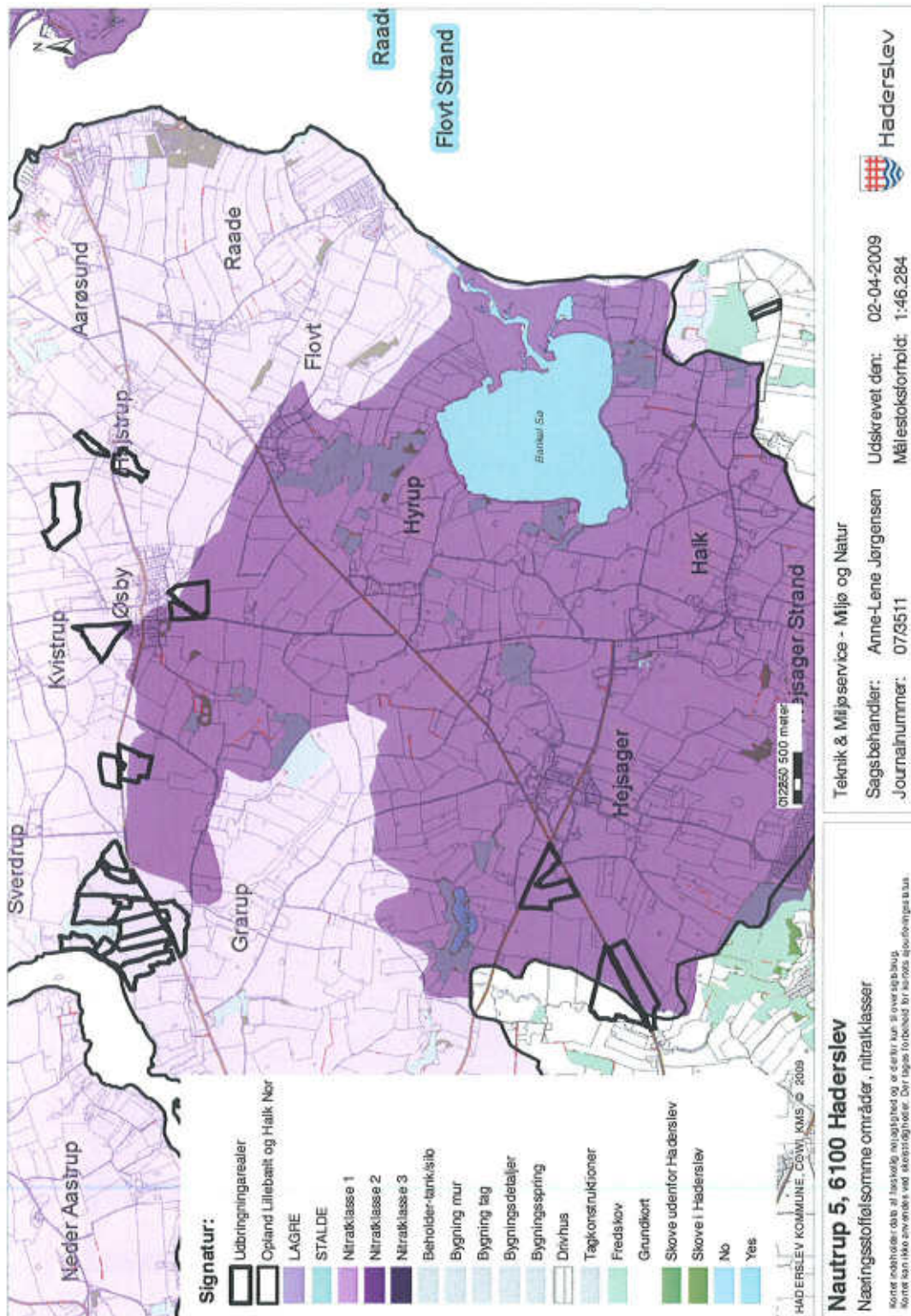
Bilag 2 Kort med angivelse af anlæg og naboer.

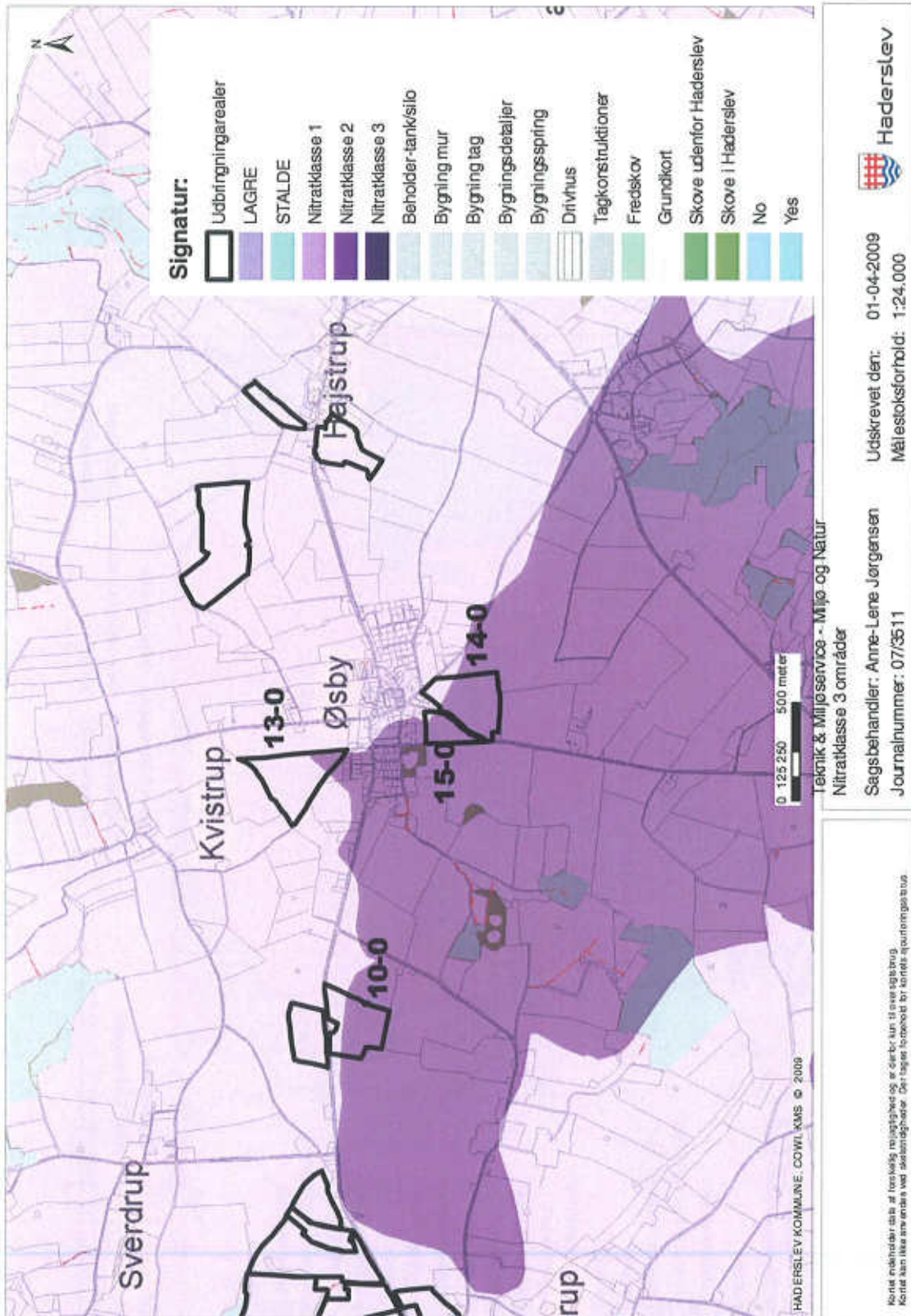
Bilag 3. Kort over placering af anlæg, udleveringsramper og døde dyr

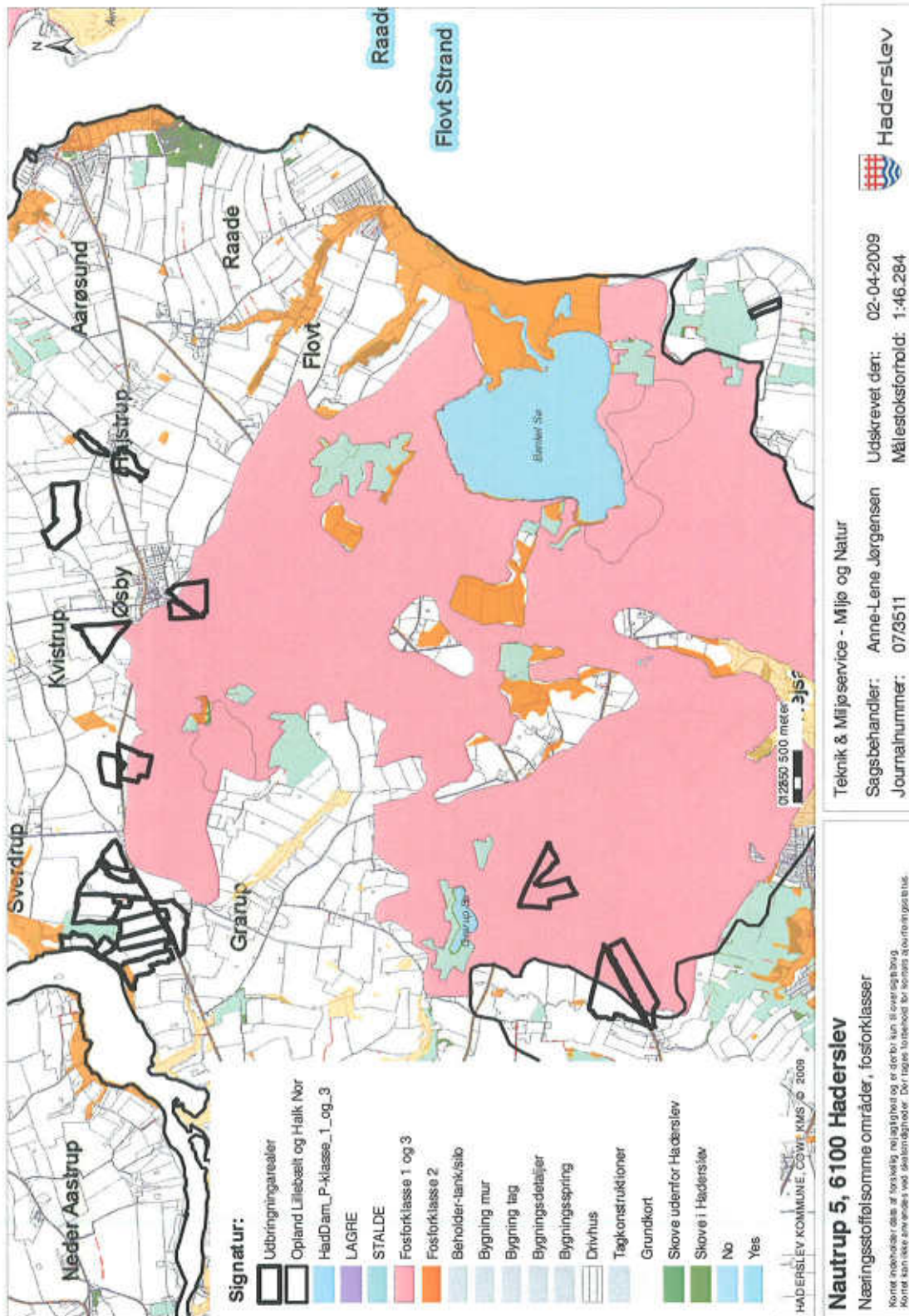
Bilag 4. Kort, næringsstoffølsomme områder, nitratklasser

Bilag 5, Kortudsnit markarealer i nitratklasse 3

Bilag 6, Kort, næringsstoffølsomme områder, fosforklasser

Bilag 8 mv. Arealer og transportveje

Beredskabsplan

Jørgen Kjær
Nautrup 5
6100 Haderslev
Tlf. 74584707

Udarbejdet februar 2009

Denne beredskabsplan er udarbejdet som en del af ejendommens miljøgodkendelse med det formål at stoppe og begrænse evt. uheld med konsekvenser for det omgivne miljø.

Planens indhold skal være kendt af gårdens ansatte mm og den skal udleveres til evt. indsatsleder/miljømyndighed i forbindelse med uheld, forureninger, brand og lignende.

Beredskabsplanen revideres/kontrolleres mindst 1 gang om året og skal være let tilgængelig og synlig.

Beredskabsplanen findes i mappe 2 eksemplarer:

- Forrum i stalden.
- Kontoret i stuehuset.

Kort Materiale:

Bagerst er der oversigts kort over ejendommen mm. med angivelse af:

Beredskabsplan for

Indholdsfortegnelse:

Telefonnumre.....	4
Brand- og evakuering	5
Overløb af gylle.....	6
Kemikalie- og oliespild.....	7

TELEFON NUMRE

Nærmeste telefon står i stuehus og har nr. 74584707.

		Dagtimer	Nat
Miljømyndighederne	kontaktes på	74342100	
Beredskab	kontaktes på	74222335	
Falck	kontaktes på	70102030	70102030
Brandvæsen	kontaktes på	112	
Lægevagt	kontaktes på	74522080	70110707
Landboforening	kontaktes på	73202600	
Dyrlæge	kontaktes på	73521210	
Foderstof	kontaktes på	73261200	86943011
Elektriker	kontaktes på	74576220	
Smeden	kontaktes på	74584590	
VVS	kontaktes på	74584590	
Ventilationsfirma	kontaktes på	72175555	
Leverandør af EL	kontaktes på	74576220	

BRAND- OG EVAKUERINGSINSTRUKS

Ved brand der ikke kan slukkes ved egen hjælp.

Tilkald brandvæsenet – RING 112 – OPLYS:

- Navn, adresse og telefonnummer der ringes fra
- Hvad der er sket og at det er en gårdbrand.
- Er der tilskadekomne – hvor mange?
- Er dyrene kommet ud – art og antal der evt. er fanget.

Kontakt ejeren, Jørgen Kjær på tlf. 40173707.

Iværksæt rednings- og slukningsarbejde hvis det er muligt og forsvarligt, herunder fjernelse og evakuering af dyr, olie, trykflasker, gødning og kemikalier.

Placering af slukningsmateriel er angivet med nr. 6.

Hvis det ikke er muligt at slukke branden – forsøg at begrænse den ved lukning af døre og vinduer.

Modtag brandvæsenet og udlever denne mappe med kortmateriale

Oplys endvidere:

- Evt. tilskadekomne eller dyr der ikke er reddet i sikkerhed.
- Hvor det brænder
- Brandens omfang
- Hvor der er adgangsveje

På ejendommen findes der følgende materiel, som evt. kan anvendes for at afhjælpe situationen:

- Sand ved gyllebeholder
- _____

INSTRUKS VED OVERLØB AF GYLLE

Ved større overløb af gylle eller ved brud på gylletanken – RING 112 – OPLYS:

- Navn, adresse og telefonnummer der ringes fra!
- Hvad der er sket og hvor meget der er løbet ud.
- Om der er risiko for forurening af vandløb eller drikkevandsboring.

Ved mindre spild kontaktes kun Miljømyndighederne.

Kontakt ejeren, Jørgen Kjær på tlf. 40173707.

Kontakt miljømyndighederne ved tlf. 74942100 eller beredskab tlf. 74222335.

Forsøg opdæmning for at undgå at gylle løber til Nautrupgård bæk. Opdæmningen kan evt. foretages med jord, halmballer ol. afhængigt af mængden af gylle.

Der er ingen mulighed for at gylle vil løbe til dræen.

Hvis gyllen løber i vandløbet vil det kunne løbe i Haderslev fjord.

Modtag brandvæsenet/miljømyndighederne og udlever denne mappe sammen med kortmaterialet.

På ejendommen findes der følgende material, som evt. kan anvendes for at afhjælpe situationen:

- Rensgraver
- _____
- _____
- _____

INSTRUKS TIL KEMIKALIE- OG OLIESPILD

Ved større ovarløb af mælk, kemikaller og olie – RING 112 – OPLYS:

- Navn, adressen og telefonnummer der ringes fra.
- Hvad der er sket, hvad og hvor meget der er løbet ud.
- Om der er risiko for forurening af vandløb eller drikkevand.

Ved mindre spild kontaktes kun miljømyndighederne.

Kontakt ejeren, Jørgen Kjær på tlf. 40173707.

Kontakt miljømyndighederne ved tlf. 74342100 eller beredskab tlf. 74222335.

Olie, kemikalier og pesticider er placeret i et rum med sænket gulv og opkant således evt. udslip af olie, kemikalier og pesticider vil blive blive på stedet og kan opsamles uden risiko for forurening af jord, vandmiljø og grundvand.

Modtag brandvæsenet/miljømyndighederne og udlever denne mappe sammen med kortmaterialet.

På ejendommen findes der følgende materiel, som evt. kan anvendes for at afhjælpe situationen:

- _____
- _____
- _____

Desuden findes der i kemikallerummet savsmuldspakker der kan benyttes til at opsuge mindre mængder spildt væske.

STOPHANER OG HOVEDAFBRYDERE

Afbrydere til diverse pumper, anlæg, strømafbryder m.v. er noteret på kortet over ejendommen.

Vand:

- Hovedhanen sidder ved Brøndhus (nr 7).
- I Slagtesvinestald sidder stophane ved foderrum.

Elektricitet:

- Hovedafbryder sidder ved værksted (hovedtavle (nr 7a)).
- Nye sikringer opbevares i værksted ved hovedtavle.
- El-tavle sidder ved foderrum i ny slagtesvinestald.
- Nye sikringer opbevares i foderrum i ny slagtesvinestald.

Der bruges automatsikringer i ny slagtesvinestald.

INSTRUKS VED STRØMSVIGT

Vurder om dyr vil lide under træk fra nødopluk eller varme.

Tjek alle stalde og se om nødoplukket er åben.

Begræns træk gonor og varmeudvikling (overbrusning)

Kontroller at der ikke sker forurening som følge af manglende strøm til pumper og lign.

Ved strømsvigt på over ca. 2 timer, ring til [74576220](tel:74576220) og forhør om varighed af udfaldet.

Eventuel iværksæt opstart af nødstrømsgenerator.

TRANSPORT AF BEKÆMPELSESMIDLER

Sørg for sikker transport af kemikalier til ejendommen og mellem ejendom og marker.

Bekæmpelsesmidler skal under transport være sikret mod stød og uheld. En lukket tæt plastkasse (f.eks. køleboks) er velegnet.

Medbring en spand/sæk med fint savsmuld til opsugning af spildt middel samt en skovl og f.eks. plasticposer/plastspand til en hurtig indsats. Uanset koncentrationen kan et spild på mindre en ca. 2 liter med en hurtig indsats fjernes fra jorden.

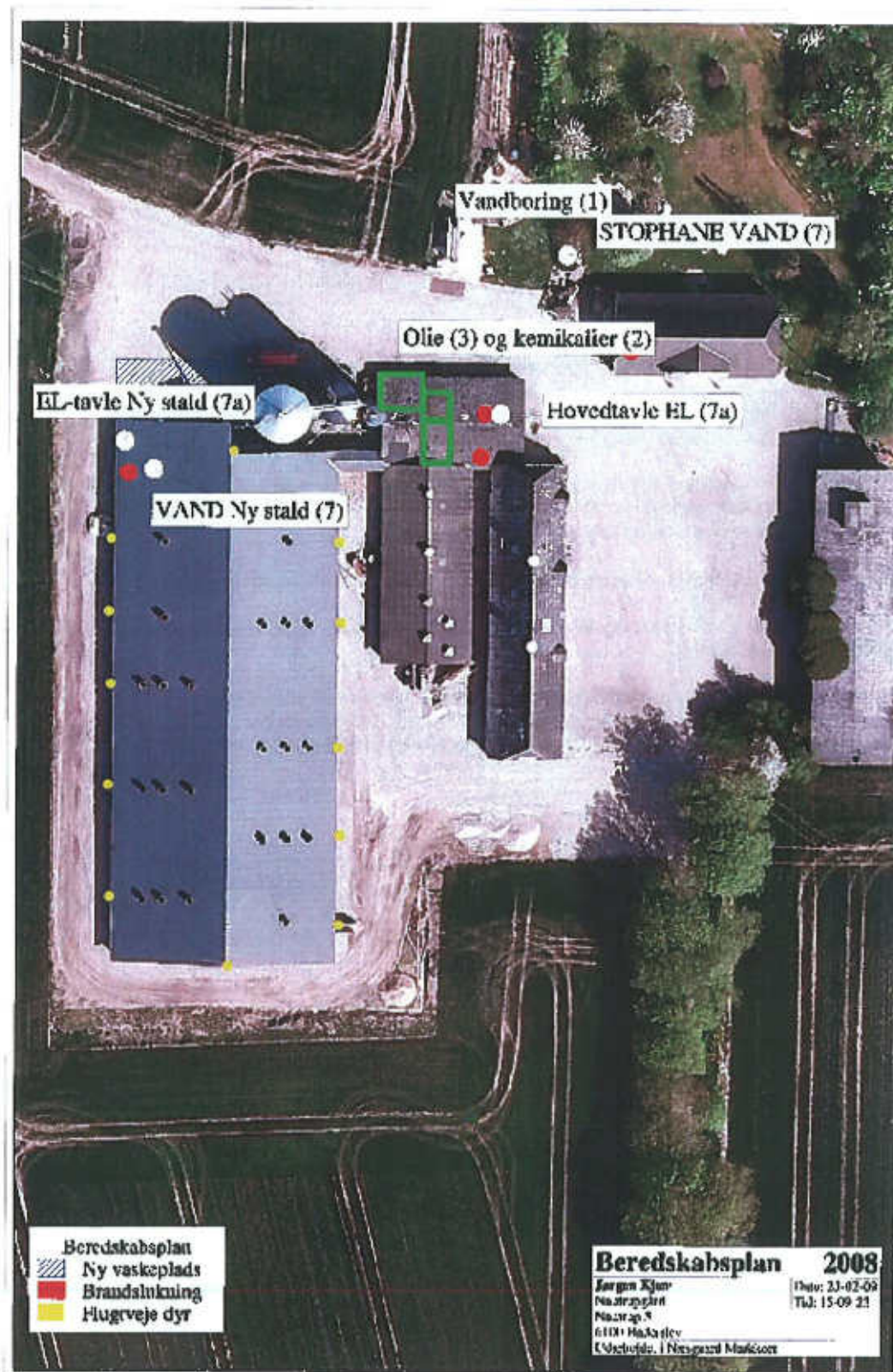
Medbring altid en mobiltelefon således at det er muligt hurtigt at tilkalde hjælp ved uheld.

Hvor der arbejdes med bekæmpelsesmidler, skal der være tørstehjælpsudstyr og øjenskyllemiddel til rådighed.

Meget giftige og giftige bekæmpelsesmidler skal altid opbevares forsvarligt under lås. Øvrige bekæmpelsesmidler skal altid opbevares forsvarligt. For alle midler gælder, at de opbevares utilgængeligt for børn og ikke sammen med eller i nærheden af fædemidler, foderstoffer m.v.

Derudover gælder følgende.

- Kemikalarummet skal være godt ventileret, tørt og trostfrit og med god belysning.
- Der skal forefindes et sugende materiale, f.eks. savsmuld, kattegrus og lign. til opsamling af evt. spild.
- Døre skal være forsynet med en støbt kant, der kan tilbageholde eventuelt spild.
- Gulve skal være tætte og uden afløb.

Bilag 10. Ansøgning (vedlagt).

Bilag 11. Udledningstilladelse (kopi).

Haderslev

Sønderjysk Landboforening
Billundvej 3
6500 Vojens

Haderslev Kommune
Teknik og Miljø
Båsthusvej 7
6500 Vojens

TF: 74 34 34 34
Fax: 74 34 21 44
ans@haderslev.dk
www.haderslev.dk
Direkte telefon 74 34 21 36

Dato: 25. marts 2009 + Sagsbehandler: Brian Mogensen

Udledningstilladelse for afledning af uforurenet overfladevand fra befæstede arealer.

Vi har den 20. marts 2009 modtaget din ansøgning om tilladelse til afledning af uforurenet overfladevand fra befæstede arealer. Udledningen er ansøgt, fra ejendommen beliggende Nautrup 5.

Ansøger:	Sønderjysk Landboforening, Billundvej 3, 6500 Vojens.
Ejer:	Jørgen Kjær, Nautrup 5, 6100 Haderslev.
Ejendommens adresse:	Nautrup 5, 6100 Haderslev.
Matr. nr.:	4, KVISTRUP, ØSBY.
Ejendom nr.:	7996

Afgørelse

Der gives hermed tilladelse til udledning af uforurenet overfladevand fra ejendommen beliggende Nautrup 5, 6100 Haderslev. Overfladevandet udledes til §3-vandløb vest for ejendommen og Sverdrup Bæk.

Tilladelsen er meddelt i henhold til:

- Lov om miljøbeskyttelse, lovbekendtgørelse nr. 1757 af 22. december 2006,
- Miljøministeriets bekendtgørelse nr. 1448 af 11. december 2007 om spildevandstilladelser m.v. efter miljøbeskyttelseslovens kapitel 3 og 4.
- Miljøministeriets bekendtgørelse nr. 1669 af 14. december 2005 om kvalitetskrav for vandområder og krav til udledning af visse stoffer til vandløb, søer og havet.

Tilladelsen meddeles til Sønderjysk Landboforening, Billundvej 3, 6500 Vojens. Der har ansøgt på vegne af Jørgen Kjær, Nautrup 5, 6100 Haderslev.

Tilladelsen omfatter:

Udledning af uforurenet overfladevand fra Landbrugsvirksomheden beliggende Nautrupvej 5, 6100 Haderslev. Det regngivende areal udgør ca. 3.500 m². Fra ca. 3.000 m², udledes overfladevandet til beskyttet vandløb efter naturbeskyttelseslovens §3, vandløbet er beliggende vest for ejendommen. De resterende ca. 500 m² udledes til Sverdrup Bæk via rørlagt vandløb.

Tilladelsens vilkår:

1. Såfremt tilladelsen ikke er udnyttet inden 25. marts 2010 bortfalder denne.
2. Etablering af eventuelt forsinkelsesbassin skal anmeldes til kommunen, som en byggeanmeldelse.
3. Afledningen af uforurenede overfladevand til §3-vandløbet vest for ejendommen, skal nedbrosles til max. 5,0 l/s.
4. Udløbet fra eventuelt forsinkelsesbassin skal etableres med dykket udløb, min. 20 cm over bunden af bassinet.
5. Der skal etableres et sandfang før udløbet i §3-vandløbet på min. 5 m².
6. Forsinkelsesvolumenet skal være på min. 23 m³.
7. Eventuelt forsinkelsesbassin eller lign. skal anlægges min. 15 m fra vandløb herunder dræn, staldanlæg og lign. og 30 m fra naboskel.
8. Overfladevandet (regnvand) der udledes må ikke indeholde andre stoffer end dem der normalt forekommer i regnvand fra tagarealer.
9. Yderligere tilslutninger/forøgelse af det befæstede areal med afledning af overfladevand, må kun ske efter samråd med godkendelsesmyndigheden (Haderslev Kommune).

Tilladelsens forudsætninger:

Sønderjysk Landboforening, Billundvej 3, 6500 Vojens har fremsendt en ansøgning om tilladelse til udledning af uforurenede overfladevand fra virksomhedens befæstede arealer.

Oplysninger ifølge ansøgningen:

Overfladevandet omfatter regnvand fra tagarealer og befæstede arealer der ikke ledes til opbevaringsbeholder for flydende husdyrgødning eller lign., fra hele ejendommen. Fra de 2 vestligste bygninger udledes der overfladevand til §3-vandløbet vest for ejendommen, disse bygninger udgør ca. 3.000 m² og det resterende overfladevand udledes via rørlagt vandløb til Sverdrup Bæk nord for ejendommen, arealet herfra udgør ca. 500 m².

Status:

Overfladevandet fra virksomhedens 2 vestligste bygninger udledes direkte til §3-vandløbet vest for ejendommen og resten udledes direkte via rørlagt vandløb til Sverdrup bæk.

Kommunens vurderinger:**Forholdet til vandlovsloven:**

Projektet medfører ikke nogen nævneværdig ændring i den totale vandmængde der udledes fra ejendommen. Med baggrund i dette vurderer kommunen, at der ikke er behov for en vandlovsretlig behandling i forbindelse med projektet.

Udledningens virkning på Sverdrup bæk:

Da udledningen til Sverdrup bæk kun svare til hvad der udlødes fra et almindeligt parcelhus vurderes det, at udledningen ikke vil medføre hydrauliske, natur- eller miljømæssige problemer i Sverdrup bæk.

Udledningens virkning på §3-vandløbet vest for ejendommen:

Udledningen medfører, at udledningerne fra ejendommens 2 vestligste bygninger neddrøses fra 42 l/s til max. 5,0 l/s til §3-vandløbet vest for ejendommen.

Med baggrund i at udledningen neddrøses til max. 5,0 l/s til §3-vandløbet vest for ejendommen og at, §3-vandløbet vest for ejendommens normale vandføring ved udløbsstedet er på ca. 2 l/s, vurderes det, at udledningen ikke vil medføre hydrauliske, natur- eller miljømæssige problemer i §3-vandløbet vest for ejendommen.

Med baggrund i ovenstående vurderer kommunen, at projektet vil have en positiv effekt på miljø- og naturtilstanden i §3-vandløbet vest for ejendommen.

Klagevejledning

Kommunens afgørelse efter bekendtgørelsens § 28 og § 29 kan, jf. § 33 ikke påklages til anden administrativ myndighed.

Jævnfør Miljøbeskyttelseslovens § 101 kan afgørelsen indbringes for domstolene inden 6 måneder fra tilfaldelsen er meddelt.

Med venlig hilsen

Brian Mogensén
miljøtekniker

Vedlagt oversigtskort 1:5000.

Kopi til: Jørgen Kjær, Nautrup 5, 6100 Haderslev.

